

Szerkesztés: Kádóhivatal és nyomda: Bulev Rezele Ferdinánd (József Köhercz-ut) 4. Telefon: 151. — Szerzői cím: Közlöny, Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Eladása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 840, félre 420, legyede-lyre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lejtel több. —: Egyes szám 3 Lej, Vasárnap 5 Lej. —: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 113. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Szombat, 1933. május 20

A béke jegyében megindult a leszerelési konferencia munkája

Amerika garanciákat vállal a francia biztonsági aggodalmakkal szemben — Kedvezően fogadják Roosevelttel felhívását a kisantant-államok — „Németország külpolitikáját a megértés és a mérséklet szelleme vezérli“

Franciaország továbbra is fegyverkezik!

New-Yorkból jelentik: Az amerikai sajtó még mindig élénken foglalkozik Hitler birodalmi gyűlésbeli beszédével és annak a nézetének ad kifejezést, hogy a német kancellár javaslatát átsegítették Európát a holtpontra. Ennek ellenére attól tartanak, hogy Franciaország nem lát kellő garanciát biztonságára Hitler beszédében. Az Egyesült-Államok elnöke ezen úgy akar segíteni, hogy

a biztonsági aggodalmak eloszlatása végett újabb üzenetet intéz Franciaországhoz.

Norman Dawes — hír szerint — a legközelebbi jövőben máris nyilvánosságra hozza az elnök üzenetét, amely pontosan körülírja, hogy Amerika milyen mértékben hajlandó garanciát vállalni Franciaország biztonságáért.

Hitler beszédét tetteknek kell követniök!

Bucuresti-i jelentések szerint Hitler beszéde és Roosevelttel elnök üzenete politikai körökben élénk megbeszélések tárgyát képezi. Hivatalos felfogás szerint

a német kancellár konkláns beszéde tagadhatatlanul jó benyomást keltett, de a szónoklatot most már tetteknek kell követnie. Ami Roosevelttel üzenetét illeti, Románia teljes mértékben osztja és magáévá teszi az amerikai elnök álláspontját.

Románia egyébként legközelebb két napon belül elküldi válaszáat Roosevelttel felhívására. Ennek a válasznak a megszerkesztésével az uradói Vaida miniszterelnököt bízta meg. A kormány elnöke telefonon összeköttetésbe lépett Genfben időző Titulescuval, aki tudatta Vaidával, hogy a kisantant állandó bizottsága Ben Jettics és az ő — Titulescu — részvételével Genfben összeült és megvitatta a felhívás valamint az arra adandó válasz részleteit. A külügyminiszter ismertette Vaida miniszterelnökkel azt az álláspontot, amelyet a kisantant külügyminiszterei a felhívással kapcsolatban elfoglaltak. Arra való tekintettel, hogy Roosevelttel elnök felhívását az egyes államok felé intézte,

a kisantant erre a felhívásra nem adhat közös választ, de az egyes kisantant-kormányok által megkövetelt válaszok lényege ugyanaz lesz.

A kisantant állásfoglalását mindenekelőtt a francia válasz hangja befolyásolja, amelyet tudvaleg a biztonság kérdésének előtérbe helyezése jellemez. A három kisantant-állam általában szimpátiával fogadta Roosevelttel javaslatát, ezért arra kedvező hangú választ küld. A kisantant válaszában a fegyverkezések korlátozásának részletesebb körvonalazását kéri, annál is inkább, mert Roosevelttel felhívásával a kérdéssel csak nagyjában foglalkozik.

Washingtoni távirataink szerint Hull amerikai államtitkár kijelentette, hogy tárgyalást

kezd a kisantant megbízottaival arravonatközölg, hogy

a londoni gazdasági világkonferenciára nézve közös plattformot létesítsenek.

A genfi leszerelési főbizottság a mai ülésén Henderson, Roosevelttel és Hitler beszédével foglalkozott. Henderson hangsúlyozta, hogy

Roosevelttel felhívását Németország elfogadta és ezt a szót a leszerelési értekezletnek is magáévá kell tenni.

Roosevelttel és Hitler üzenete új reménnyel tölti el a konferenciát és mindkettő döntő jelentőséggel bír a leszerelés megvalósítása szempontjából. Az a lépés, amelyet most a leszerelés és a gazdasági káosz leküzdése érdekében tesznek, dönteni fog egyben a háború és a béke felett is. Hitler beszédének különösen az a része gyakorolt reá mély hatást, amelyben a német kancellár annak a nézetének adott kifejezést, hogy újabb erőszakos cselekedetek csak a jelenlegi világrend összeomlását eredményezhetik.

Henderson után Nadolni német delegátus beszélt, aki megköszönte azokat a meleg szavakat, amelyeket a leszerelési konferencia elnöke Hitlerrel kapcsolatban mondott. Utalt arra, hogy Roosevelttel szövege és Hitler beszéde valamennyi állam leszerelésének szükségessége mellett foglalt ál-

Japán megtorpedózza az angol leszerelési javaslatot

Tokiói kormánykörökben kijelentették, hogy Macdonald leszerelési javaslatát Japán nem fogadhatja el és még tárgyalási alapként sem ismerheti el. Japán komoly veszéllyel áll szemben és jelenlegi helyzete nem engedi meg olyan leszerelési egyezmény hozzájárulásához, amelyet az angol miniszterelnök javasol.

A párisi Oeuvre fenntartással közli azt a hírt, hogy Daladier francia miniszterelnök és Hitler német kancellár nem Genfben, hanem egy svájci kis városban fognak találkozni. A Reuter-ügynökség a Párisból származó jelentéssel ellentétben azt közli Berlinből, hogy

Daladier és Hitler találkozásáról szóló hírek egyelőre minden alapot nélkülöznek.

A francia szenátus pénteken folytatta a pénzügyi költségvetés vitáját azzal a javaslattal együtt, amely az összes tárcák költségvetésének leszállítását indítványozza. A költségvetési javaslat 5 százalékos redukción indítványoz. Ezzel kapcsolatban Bourgeois szenátor azt az indítványt tette, hogy az ötszázalékos redukción alól vonják ki a hadügyi tárca költségvetését, mert

nem tartja elképzelhetőnek, hogy bármit is képesek megtakarítani a csapatok felszereléséből, miután úgy a elemezés, mint a ruházati felszerelés nagyon gyenge.

Daladier, mint a kormány honvédelmi minisztere szólta hozzá az indítványhoz és kifejtette, hogy hozzájárul teljes egészében Bourgeois javaslatához, miután sem a hadsereg felszerelése, sem kiképzése terén semmiféle engedmény nem lehet tenni.

— Franciaországnak jól képzett hadsereg-

lást. Hitler állásfoglalása bizonyította annak az akaratnak, hogy

Németország valóban a leszerelési értekezlet sikerét akarja és hogy ezt a kérdést még a világgazdasági konferencia előtt kívánja megoldani.

Németország a leszerelési értekezlettel három eredményt vár: a biztonságot, a fegyverkezést és Németország egyenjogúságát. Macdonald leszerelési indítványát Németország nemcsak a tárgyalások, hanem a leszerelési egyezmény alapjait is elfogadja, mert azt a nézete, hogy a leszerelés problémája a brit javaslat alapján oldható meg. Németországnak ez az újabb állásfoglalása eklatáns bizonyítéka annak, hogy

Németország külpolitikáját a megértés és a mérséklet szelleme vezérli.

Németország kitart egyenjogúsági kívánságai mellett

Nadolni német delegátus a leszerelési konferencia bizottságában kifejtette, hogy francia oldalról a német küldöttek új magatartását úgy értelmezik, hogy

Németország visszavonja fegyverkezési egyenjogúsági követeléseit.

Ezzel szemben hangsúlyozni kívánja, hogy Németország hozzájárul ugyan az angol leszerelési tervezethez, azonban követelik Németország kvantitatív egyenjogúságának elismerését. Arról, hogy az egyenjogúságról csak formailag is lemondjanak, szó sem lehet. Németország csak annyiban változtat az angol leszerelési javaslaton, hogy nem csupán tárgyalási alapul, hanem a leendő leszerelési egyezmény alapjait is elfogadják Németország fegyverkezési egyenjogúságát. Ezzel a változtatással

a német küldöttek elfogadják az angol leszerelési terv legfontosabb pontjait. Most már csak arról van szó, hogy mi legyen az időtartama az első leszerelési egyezménynek.

Nadolni végül ismételtelenszövegezte, hogy Németország követeli a teljes számbeli és teljes anyagi egyenjogúságot.

A német delegátusok egyébként pénteken este összeültek, hogy megtárgyalják az új javaslatok részletes kidolgozását.

re van szükség! — mondotta Daladier, majd így folytatta: — Talán a dologi kiadások terén lehet megtakarításokat eszközölni addig is, míg a folyamatban lévő nemzetközi tárgyalások eredményre vezetnek. Talán meg fogják érteni, hogy itt az ideje annak, hogy pozitív eszközökkel mozdítsák előre a leszerelési tervet. — Most még illuzórikus az általános fegyverkezések lecsökkentésére irányuló terv. Holnap megtudjuk, hogyan vélekednek erről a többiek! — folytatta Daladier. — Addig az elővigyázatosságot igen helyeslem. A költségvetési vita végeztével megszavazták a költségvetés redukálására vonatkozó javaslatot — Bourgeois indítványával együtt.

A budapesti „Dunaposta“ távirati iroda telefonjelentése szerint Vaida Sándor miniszterelnök nyilatkozatot adott egy párisi lap munkatársának. Az interjúban a miniszterelnök a romániai belpolitikai helyzetet ismerteti. Kijelenti, hogy a határrevízió kérdése nem szerepelhet Romániában, mert egyetlen román államférfi, közéleti egyén sem vállalkoznék arra, hogy erről tárgyaljon is. A mostani határok megváltozhatatlanok. A kisebbségi polgárok — mondotta a miniszterelnök. — „meg vannak elégedve mai helyzetükkel! Legfőként a magyar földművelő paraszt érzi magát jól, sőt, még jobban, mint az elmult magyar rezsimben;

mert minden magyar igényjogosult paraszt földet kapott." Visszautasítja még a részleges revízió felvetését is, erről sem lehet sohasem szó. Ellenben arról komoly keretben lehet tárgyalást kezdeni, hogy a vámhatárok tekinteté-

ben könnyítések lépjenek életbe.

A Magyar Párt bucuresti-i parlamenti csoportja Vaida miniszterelnöknek a fenti földosztással kapcsolatban tett kijelentését a Kamarában szóvá fogja tenni.

Rágalomhadjárat

Codrean siklóli lelkipásztor ellen

A község küldöttsége hétszáz aláírással ellátott memorandumot nyújtott át dr. Comsa Gergely görögkeleti püspöknek, amelyben megvédik lelkészüket — Popescu tanító sorozatos feljelentései — Egy súlyos inzultus előzményei —

Népes küldöttség járt ma dr. Comsa Gergely aradi görög keleti püspök rezidenciájában. A küldöttség tagjai egyszerű siclauri gazdálkodók, akik primárjuk vezetésével keresték föl Comsa Gergely dr. püspököt, hogy körülbelül 700 aláírással ellátott memorandumot nyújtsanak át neki. A siclauriak beadványukban szép példáját nyújtják a lelkipásztorukhoz ragaszkodó híveknek és őszinte lelkesedéssel állanak Codrean Nicolae lelkész mellé, akit most igaztalanul olyan bántódások, inzultusok értek, amelyek a jó híveket arra buzdították, hogy megvédjék papjukat. A siclauri „háborúság”-ról az alábbi tudósításunk számol be:

A békés Siclaur községbe akkor költözött be a torzalkodás szelleme, amikor az öreg Capra kántor-tanító örökre lehunyta szemét.

Az új tanító, Popescu Mihály megérkezett Siclaura — panasolja a siclauri küldöttség — és megjelent a tanítói lakás portáján. Ott találta a gyászba öltözött háznál az elhunyt tanító özvegyét, árvaát és a világháboruban elárult unokáit. Hideg téli nap volt s a tanító ur kijelentette, hogy azonnal be akar költözni az őt megillető egyházi épületbe. Nem látszott törődni azzal, hogy a szerencsétlen árva s az özvegyasszony hol találjanak menedéket télvíz idején. A szorongatott helyzetben levők hová fordulhattak volna, ha nem Codrean Miklós lelkészhez, akit jó szívről ismert az egész környék.

Codrean lelkész közbenjárására a Szent-szék megengedte az árvaáknak, hogy továbbra is az iskolaépületben lakjanak, míg Popescu tanító részére más hol jelölt ki lakást. A tanító sértve érezte magát s jogait megsorbátva látta, ebből kifolyólag tehát engesztelhetetlen gyűlöletet táplált Codrean lelkész iránt, akit ellenségeként kezelt.

Igy beszéltek ezt azok a gazdálkodók, akik ma megjelentek főpásztoruk, Gergely püspök előtt, hogy megvédjék papjukat Popescu tanító rágalmait ellen. Beszélnek arról az incidensről is, amely a siclauri községházán játszódott le a közelmúltban. Popescu Mihály tanító a jegyző jelenlétében becsmérlőleg nyilatkozott Codreanu lelkészről.

A sértő kijelentésről tudomást szerzett Codrean Miklós egyetemi hallgató fia, aki az

Meglopta apósát, mialatt menyasszonya vacsorát főzött a hűtlen vőlegény számára

Désről jelentik: Érdekes lopási eset tartja Izgalomban Dés város közönségét. Salamon Bálint béltisztító iparos családjához vendégül érkezett Markovits Béla kapnikbányai fiatalember, aki Salamon leányának vőlegénye volt. A szülők moziban voltak, a leány pedig vőlegénye megérkezése örömeire a konyhába sietett, hogy az ünnepi vacsorát elkészítse. A fiatalember egyedül maradt leendő apósa lakásában és mialatt menyasszonya részére a vacsorát készítette, feltörte a ruhaszekrényt és abból 560 dollárt, 38 ezer lej készpénzt, egy csomag váltót és ékszert vett magához. Ezután kinyitotta a szoba ablakát és azon át megszökött. A városban taxit fogadott és — mint a dési rendőrség megállapította — Kolozsvár felé vette útját. A dési rendőrök nyomban autóba ültek és követték a tolvajt, de nem tudták beérni. Most a kolozsvári rendőrséggel karöltve keresik a tolvaj vőlegényt, akiről a kolozsvári kveszturán megállapították, hogy mint katonaszökevény is körözés alatt áll.

atyját ért inzultus miatt megjelent a tanítónál, hogy azt felelősségre vonja. Popescu tanító annyira haragra gerjedt a fiatalember felelősségre vonása következtében, hogy nemcsak Codrean lelkészt, de fiát is súlyosan megsértette, mire a fiatal Codrean feiháborodásában tetteleg inzultálta a tanítót.

Popescu tanító ekkor megindította Codrean lelkész ellen a rágalomhadjáratot. Feljelentések egész tömegével árasztotta el a hatóságokat és állandóan feljelentéssel molesztálta Comsa Gergely dr. püspököt is, aki azonban nem tulajdonított jelentőséget a feljelentéseknek. Codrean hívei ekkor 700 aláírást gyűjtöttek össze a faluban és a környéken azoktól, akik Codrean parochiájához tartoznak. A hívek Sorojan János bíró vezetésével népes küldöttségben jöttek be Aradra, hogy memorandumot nyújtsanak át Gergely püspöknek.

A memorandumban elmondják a siclauriak, hogy egy ellenségeskedő ember úgy a püspökségnél, mint több regátbeli lapban megrágalmazta lelkipásztorukat, majd így folytatják:

„Mi vagyunk a leghivatottabbak nyilatkozni arról, hogy milyen nemeslelkű ember és milyen jó lelkipásztor Codrean Miklós. Nem lennénk becsületes emberek, ha szeretett lelkészünket nem védenénk meg rágalmazóival szemben.”

A memorandumban végül arra kéri a püspököt, hogy Codrean Miklós ellen érkező feljelentéseket ne vegye figyelembe. Comsa Gergely dr. megnyugtatta a népes küldöttséget és áldással bocsájtotta utjukra a siclauri híveket.

Betiltják Ausztriában a horogkeresztes zászlót

A berlini tőzsdeügynökökre nem vonatkozik a hirhedt „árja-paragrafus”

Bécsből jelentik: A Reichspost értesülése szerint, az osztrák kormány zászlórendelet kibocsátására készül. A lap értesülése szerint, a szombati minisztertanácson tárgyalják majd az erre vonatkozó indítványt. A készülő rendelet értelmében

A „Telegraph Union” értesülése szerint a birodalmi gazdasági kormány nem tartja célszerűnek, hogy az ügyvédekre alkalmazott árja-paragrafust a tőzsdeügynökökre is kiterjessze. A gazdasági miniszter ez álláspontjának megfelelően, a birodalmi kormány eltekintett a törvényes intézkedések e téren való alkalmazásától.

A Prager Tagblatt karlsruhei jelentése szerint, ott példátlan módon gunyolták ki a legújabb letartóztatott politikai foglyokat a nemzeti szocialisták. Dr. H. C. Adam Remele, az ismert szociáldemokrata vezért, a szociáldemokrata központi fogyasztási szövetkezet elnökét, a volt badeni államelnököt és kultuszminisztert, majd igazságügyminisztert, letartóztatták, volt munkatársaival, ügyvédekkel, képviselőkkel együtt.

A foglyokat nyitott teherautón hordozták körül a városban. A foglyok fedetlen fővel ültek a kocsiban. Az uccákra kicsődített tömeg különböző gunydalokat énekelt a foglyokra és elénekelték többek között a

Bleyer Jakab visszavonja kijelentéseit

A budapesti német egyetemi hallgatók szeparációs mozgalma — Ágfalva község lakosságának feltűnést keltő bejelentése

Budapestről jelentik: Bleyer Jakab budapesti egyetemi professzor, képviselő, az újságírók előtt kijelentette, hogy a parlamentben tartott beszédével

nem akarta felkavarni az ellentéteket.

Amit ezúttal elmondott, azt több ízben hangoztatta már a képviselőházban, de sohasem támadt ilyen visszhangja. Kijelenti, hogy semmiféle kapcsolat nem fűzi a hitlerizmushoz. Azokkal az elvekkkel, amelyeket a kereszténység szelleme hat át, már tizennegy évvel ezelőtt is foglalkozott. Örömmel veszi tudomásul Gömbös miniszterelnök szerdán elmondott beszédét, amelyben leszögezte, hogy

a német kisebbségek jogait mindenkor tiszteletben fogják tartani. Különösen az megnyugtató, hogy a magyar miniszterelnök a zöldsztalhoz invitálta meg a németiség reprezentánsait.

Gömbös azon állításával szemben, hogy a németiség sorában bizonyos centrifugális törekvések vehetők észre: a legerélyesebben tiltakozik. Ha ilyen magyarországi német állampolgárt ismerne, akkor a bíróság elé állítaná. A Bleyer-ügy legújabb fejleménye az, hogy a „Suemita” egyesület vezetősége — amely az egyetemi német diákokat foglalja magában, — levelet irt a magyar diákegyesületek vezetőségéhez, amelyben bejelentik, hogy mindenben azonosítják magukat Bleyer Jakabbal. Ezért be is jelentették, hogy

kilépnek a Fehosz-ból.

Az ország határán lévő, tiszta német lakosságból álló Ágfalva lakói tiltakozó sürgönnyt küldtek Budapestre, amelyben kijelentik, hogy

nem osztják Bleyer nézetét.

Megállapítják, hogy a község németajku gyermekei saját anyanyelvükön tanulnak és annyira német iskolázásban részesülnek, hogy

nem is tudnak magyarul beszélni.

A község előjárósága ezért azt a kérelmet intézte a megyéhez, hogy a leventeoktatást magyar nyelven foganatosítsák, hogy a község legalább ezen az úton tanuljon meg magyarul.

A rendelet éle az utóbbi időben egyre gyakoribbá váló náci-zászló használata ellen irányul.

Müllerliedet is arra való célzással, hogy Remmele valamikor molnárlegény volt.

A menet megállott mindazonok a helyeken, törvényszék, miniszteriumok, elnöki palota, ahol valamikor Remmelének szerepe volt és itt újból gunydalokat énekeltek, majd pedig zenekarok játszottak. A foglyok autóját a rohamosztások teherautója kísérte. Az uccán a közlekedés megakadt.

A járókelők közül mindazonáltal többen a vörös frontot éltették,

ezeket letartóztatták és egy rendőrautóra rakták. A 66 éves Remmelét, miután a nemzeti-szociálista népünnepség végetért, ügyvéd- és képviselőtársaival együtt a badeni internálótáborba szállították.

Manifesztumot intéz a kormány az ország lakosságához

Nagyszabású előkészületek a vasárnapi nemzeti-parasztpárti nagygyűlésre Bucurestiben — Rendre és nyugalomra intik a lakosságot

Bucurestiből jelentik: A nemzeti-parasztpárt vezetősége nagy előkészületeket tesz a párt vasárnapi nagygyűlésére. A Skoda-ügy felmerülése óta a kormánypártnak sorozatos támadásokban volt része az ellenzék részéről és ezek Maniu Gyula lemondása alkalmával még inkább kiélesedtek. A nemzeti-parasztpárt a vasárnapi kongresszus külsőségeivel is dokumentálni akarja az erőt és egységet, amely soraiban változatlanul fennáll.

A kormány a holnapi nap folyamán

manifesztumot intéz az ország népéhez,

amelyben bejelenti, hogy pártjának élére a miniszterelnök állott s hogy a vezér személyében történt változás semmi befolyással nem lesz azokra a célokra, amelyek megvalósítását a kormány programjába vette. A manifesztum rendre és nyugalomra inti az ország népét, mert a világpolitikai események nagy forgatagában az összetartásra és egyetértésre nagyobb szükség van, mint valaha volt.

Elfogták az aradi Friedmann S. József textilcég betörőit

Az aradi rendőrség eredményes munkája huszonnégy óra leforgása alatt. — Hogyan „dolgoztak” a betörők? — Az egyik tettestárs az áruk egy részével Temesvárra szökött

Szenzációs fordulatokhoz jutott az aradi rendőrség nyomozása a Friedmann S. József Str. Metianu (Forray-uccai) textilkereskedőnél történt betörés ügyében. Alig huszonnégy óra múlt el azóta, hogy a kereskedő jelentést tett a rendőrségen arról, hogy üzletéből 95.440 lej értékű árut elloptak, mára már a nyomozás eredményt produkált, a betörés tetteseit elfogták és az árut csaknem teljes egészében lefoglalták. A nyomozást az aradi rendőrkövetség büntető osztálya végezte Iancu Traian igazgató vezetésével, aki az ügyet Mona Ananie detektívre bízta. Az igazgató irányította a detektív munkáját, ami teljes mértékben eredményre is vezetett.

Mona Ananie sikertelenül megpróbálta, hogy egy Szabó Sándor nevű 21 éves padogos, aki a Strada Marie Chendi (volt Kölcsey-ucca) 13. szám alatt lakik, a tegnapi napon néhány ismerősének posztját kínál eladásra. A detektívnek gyanússá vált Szabó személye és még az éjszaka folyamán fel is kereste lakását. Szabó meglepetten fogadta a detektívet és arra a kérdésre, hogy hol töltötte az előtte való éjszakáját, zavaros válaszokat adott. Mona Ananie körülnézett a szobában és az egyik selyemvégeket látott feküdni. Most már kétségtelenül bebizonyosodott, hogy Szabóknak valami köze van a betöréshez és így egészen megkérdte tőle, hogy ő követte-e el a rablást, vagy sem? Szabó Sándor amikor látta, hogy a tagadás mit sem ér, vallotta, hogy a betörést ő és egy Me-

Tragikus öngyilkosság

a kolozsvári elmeorvosintézetben

Kolozsvárról jelentik: A cluj elmeorvosintézetben ma tragikus módon vetett véget életének Brosz Emil középiskolai tanár fiatal feleség. Az urinót néhány nap előtt szállították be a kórházba és ott a közös kórteremben helyezték el. A melankóliában szenvedő fiatalasszon a ma déli sétán közben felsietett az üresen maradt kórterembe és ott egy törülközőre felakasztotta magát.

Az orvosok szobatársai az ápolókkal együtt a terembe érkeztek, az uriaszony még ült, a törülköző leoldották róla és biztonsági zárakba helyezték, nehogy kárt tehessen magában. A maga öngyilkosjelöltet azonban ez az övintézkedés sem akadályozta meg tettének végrehajtásán. A szoba egyetlen ablakát vastag üveg zárta le és az ablakon fogó vagy kulcs nincs. A életunt fiatalasszony eltörte az ünni vastag ablaküveget és az ágylepedőjéből font hurcát az ablak kerestábjára felakasztotta magát.

lucs János nevű 21 éves kereskedősegéd-barátja követték el.

A detektív azonnal Melics Str. Grigorie Alexandrescu (volt Bercsényi-uccában) levő lakására sietett és az ágyból huzta ki a betörés másik tettesét. Az áruk legnagyobb részét megtalálta a két embernél, egy másik része, — mint az kiderült — Szabó Sándor János nevű bátyjánál van már Temesváron. Szabó János süketnéma temesvári szabósegéd a betörés reggelén Aradon volt és az áruk egy részét gondosan becsomagolva magával vitte.

A betörést, mint azt később a tettesek elmondották, rendkívül érdekes körülmények között követték el. A késő esti órákban, kapuzárás előtt lopakodtak be a ház pincéjébe és itt várták az alkalmas pillanatot. Az ajtókhöz nem is nyultak, ellenben egy kis ablak vasrácsát görbítették félre és ezen keresztül jutot-

Helyreáll a nyugalom a romániai egyetemeken

A királytól kér kegyelmet a iasi-i egyetem diáksága

Hazautaztak a kizárt kolozsvári diákok

Kolozsvárról jelentik: A diákzavargások ügyében hozott szigorú intézkedések úgy a hatóságok, mint az egyetemi rektorátus részéről megtették a hatásukat.

A kolozsvári egyetemen helyreállt a rend és a nyugalom és azoknak a diákoknak, a kiket hivatalos helyről a város elhagyására ítélték, egy része ma már el is utazott Kolozsvárról, míg a többiek, akiket kicsaptak az egyetemről, szintén készülődnek a hazautazásra.

azonban még abban reménykednek, hogy a rektorátus visszavonja szigorú intézkedéseit.

A különböző diákegyesületek memorandumot nyújtottak be az egyetem tanácsához. Ezekkel a memorandumokkal foglalkozott tegnap esti ülésén az egyetem szenátusa. A tanács határozata szerint a joghallgatók egyesületének működését felfüggesztik, választmányi tagjait fegyelmi eljárás alá vonják és megbüntetik, amiért szembehelyezkedtek a rektorátus határozataival. Az orvosi és gyógyszerészeti kar memorandumát szintén elutasította és megmaradt azon álláspontja mellett, hogy az előadások mindkét fakultáson továbbra is szünetelnek s a kizárt diákokat nem engedik vizsgázni a kiszabott terminus előtt.

Nagy feltűnést keltett, hogy a diákság vezetői tegnap délutánra ismét gyűlést hívtak össze, azonban a gyűlést nem tarthatták meg, miután csak nagyon kevesen jelentkeztek a diákság közül. Remélhető tehát, hogy a ható-

11 lei
az ára 4 darab
KOPROL
hasajtónak

új alumínium csomagolásban
1. db. KOPROL 3 lei
10. db. KOPROL 27 lei

tak az üzletbe. Az ablak 19×38 centiméter és a sovány, alacsony termemű Melics János is csak nehezen fért rajta keresztül. Bent azután már gyorsan ment minden. Vésővel felfeszítette a szövetállványok deszkafalát és ezen keresztül kiadogatta a kiválasztott értékes szövet-, selyem- és inganyagokat. Kint az udvarban azután Szabó Sándor zsákokba rakta az árut. A „munka” elvégzése után mindketten visszatértek buvóhelyükre és megvárta, amíg a kaput kinyitják. Reggel, amikor már nappali világosság volt, kényelmesen eltávoztak.

A rendőrségen most folyik a két elfogott betörő kihallgatása, mert a rendőrség gyanúja az, hogy noha még soha sem voltak büntetve, az utóbbi időben több betörést követtek el. Szabó Sándor bátyját Temesváron, az aradi rendőrség megkeresésére, őrizetbe vették és a nála talált áruval együtt, holnap hozzák át Aradra.

ságok erélyes intézkedései következtében most már végleg helyreáll a nyugalom a kolozsvári egyetemen.

Bucuresti-i jelentés szerint a iasi-i egyetemi hallgatók ma táviratot intéztek a királyhoz, amelyben

védelmet kérnek a keresztény diákság számára az uralkodótól. A táviratban tudomására hozták a királynak, hogy a iasi-i keresztény diákság valamennyi vezetőjét tartóztatják

A diákok egyébként memorandumot nyújtottak át Radu rektorának, amelyben a szankciók felfüggesztését kérik, valamint azt, hogy az előadásokat ismét kezdjék meg.

CORSO-mozgó mai műsora

Gazdag! Változatos! Rendkívüli!
JOURNAL! MIKIMAU! Utána a világűrű artista-csoport személyes fellépése! Világattrakció a színpadon!

4 AICARDI!

és

GHETTO SZIVE!

A külföld legnagyobb sikerű filmje!
A 3 órai előadás 10, 15, 20 plus 3 lejes helyárakkal

A TOLDI birkozó- és súlyemelő-versenye

A milánói fogház szenvedései után ma került az aradi bíróság elé Hirschfeld Mór volt nagykereskedő

Milanóban a volt kereskedő nem tudott kellő módon védekezni — „Igazságtalan lenne, ha valakit kétszer ítélnének el” — A gyapot árhullámozása tette tönkre a Hirschfeld-céget — A bíróság elhalasztotta a tárgyalást

Az aradi törvényszék Popescu—Constantinescu-tanácsa pénteken tárgyalta a Hirschfeld Mór volt aradi nagykereskedő ellen indított bűnügyet. A háboru utáni Arad kereskedelmi életében fontos szerep jutott a Hirschfeld Mór-féle fonalnagykereskedő-cégnek, amely a Cucirini Pisa olaszországi cérnagyárnak volt romániai főmegbízottja. Az aradi Hirschfeld-cég hatalmas aranyu üzleteket bonyolított le, nemcsak Erdélyben, hanem egész Romániában. Hetenként milliókra menő forgalmat ért el a nagy keretekre berendezett cég, melynek haszna, illetve vesztesége a gyapotárak emelkedésétől vagy esésétől függött. A valutadifferenciák horribilis veszteségeket okoztak a Hirschfeld-cégnek, amelynek tulajdonosa, Hirschfeld Mór nem járt el kellő gondossággal és ennek volt következménye, hogy az egykor milliomos cég főnöke végül a milánói törvényszék elé került, csütörtökön pedig az aradi törvényszék előtt kellett megjelennie, hogy az ügyész vádja ellen védekezze, aki csalárd bukás miatt vont a nagykereskedőt felelősségre.

A törvényszéki tárgyalás elején, a szokott formások elintézése után, Hirschfeld Mór védője, Lepa Valér dr. a következő előterjesztést tette:

— Hirschfeld Mór aradi nagykereskedőt a milánói törvényszék három évre ítélte, amelyet védcem teljes egészében ki is töltött. Az elítélését a mai ügyel függ össze. Azért szenvedte el a súlyos szabadságvesztés-büntetést, mert Milanóban nem tudott kellő módon védekezni a vele szemben felhozott vádakkal szemben. Nem vitatom, hogy Hirschfeld Mór bűnös volt-e vagy ártatlan, amikor a milánói törvényszék ítélkezett felette: egy dolog azon-

Román—bolgár határincidensek

A miniszterelnökségi sajtóiroda hivatalos felvilágosítása

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökségi sajtóiroda hivatalos jelentést adott ki a bolgár határon előfordult véres incidensekről. A kommuniké megállapítja, hogy egy bolgár kommunista, akit Romániában elítéltek, megszökött börtönéből és akart átmenekülni a határon. A szökevény felhasználta az a tény, hogy a határrendőrség katonái pihentek és fegyvereiket gulába rakták, magához vett egy fegyvert és a határ felé szaladt. A katonáknak azonban még volt idejük, hogy a szökevény után tüzeljenek, akit román területen eltalált egy puskagolyó, azonban sikerült sebesülése ellenére a határon átjutnia.

A másik eset a következő: Egy bolgár állampolgár Románia területére akart szökni. Határőreink észrevették és elfogták. A határ tulsó oldalán bolgár katonák figyelték az eseményeket és amikor látták, hogy a román határőrség elfogta a bolgár határátlépőt, áthatoltak a határon és megtámadták a román katonákat. Rövid küzdelem fejlődött ki a román és bolgár határőrok között, amely akkor ért véget, amikor a román katonák segítséget kaptak és megfutamították a bolgárokat.

ban bizonyos, ugyanazokért a vádakért kellett a Milanóban kiszabott börtönbüntetést elszenvednie, amelyekért az aradi törvényszék ma felelősségre vonja. Igazságtalan dolog lenne, ha valakit kétszer ítélnének el, egy és ugyanazért a cselekményért, főleg akkor, amikor teljesen nyílt kérdés, hogy bűncselekmény tenntorog-e, vagy sem.

Gutunoiu Iancu főügyész: A cselekmény nem egy és ugyanaz. Milanóban csalásért ítélték el Hirschfeld Mór, mi pedig csalárd bukásért vonjuk felelősségre.

A főügyész részletesen is elmondotta, hogy Milanóban a törvényszék azért ítélte el Hirschfeld Mór, mert a Cucirini Pisa fonalgyár feljelentése szerint nagy megrendeléseket eszközölt akkor, amikor vagyoni összeomlása már bekövetkezett.

A törvényszék a főügyész álláspontját fogadta el és elrendelte a bűnügy érdemi tárgyalását.

vasárnap, a téli színházban.
Jegyek 10—50 lejig, adókkal

Nézze meg a „NAUTICA“

hajógyár hajóit. Megtekintgyönyörű, hajóit. hetők

az új helyiségben

v. Könyök-u. 15. v. Apponyi-körut sarok. Nyitva d. e. 9—1. és d. u. 3—6.

gyalását. Elsőnek Hirschfeld Mór hallgatták ki, aki elmondotta, hogy

vagyoni összeomlása és üzleti bukása önhibáján kívül következett be.

Ő a gyapot áresésének az áldozata, milliókat vesztett az árfolyamdíferenciákon, amelyek bekövetkezését senki sem tudhatta. Kijelenti, hogy nem érzi bűnösnek magát és kéri felmentését.

A bíróság Höring Gusztáv temesvári nagykereskedőt hallgatta ki tanúnak, aki szintén fonalüzleteket bonyolított le és aki kijelentette, hogy súlyos veszteségei voltak a gyapotüzlet terén. Ugyanakkor, amikor Hirschfeld Mór súlyos károsodások érték, ő is — ugyanezen okból — óriási kárt volt kénytelen elviselni.

Miután több fontos tanu nem jelent meg, a törvényszék június tizenhatodikára halasztotta a tárgyalás folytatását.

Moly elleni megóvást / NEULÄNDER E. felelősség mellett jutányosan vállalom / szücs, Fischer Eliz-palota.

Egy aradmegyei előkelő földbirtokosnő pere a román-magyar pénzügyi egyezmény alapján Az aradi törvényszék érdekes döntése egy millió lej állami követelés bekebelezéséről

Az aradi pénzügyigazgatóságot hónapok óta szokatlanul érdekes birtokügy foglalkoztatja, amely összefüggésben áll Romániának Magyarországgal 1928-ban kötött pénzügyi természetű megállapodásával. Eme konvenció szerint Románia kötelezettséget vállalt arra, hogy az általa kisajátított birtokokra bekebelezett kölcsönöket kifizeti, ha az összegeket magyarországi pénzügyi intézet vagy magyar állampolgár folyósította. A két állam között létrejött ezen megegyezés nagyon közelről érintette azt az aradmegyei igen előkelő földbirtokosnőt, aki még a háboru előtt a kisjenői járásban levő Seprösön két szép birtokot vásárolt két ismert földbirtokostól. A két nagykiterjedésű uradalom vételára több millió korona volt. Még az előbbeni tulajdonosok mástól millió korona kölcsönt vettek fel a budapesti Magyar Jelzálog és Hitelintézetből, amely az összeget a két ingatlanra rákebelezte és az említett aradmegyei urhölgy ezekkel a bekebelezett terhekkel együtt vette meg a két birtokot. A koronabecserelés után természetesen a telekkönyv átváltoztatta a bejegyzést lejvalutára és így az egyik birtokra 775 ezer, a másikra pedig 215 ezer lej teher került. Az új tulajdonosnő közben a nagyobb birtokon bekebelezett összegre százezer lejt, a kisebb birtoknál pedig 60 ezer lejt törlesztett, tehát 823 ezer lej tartozása maradt.

Az agrártörvény alapján ezeknek a birtokoknak legnagyobb részét kisajátította a román állam, amely az 1928-ban Magyarországgal kötött megállapodásnak megfelelően a fenti 823 ezer lej kölcsönt kifizette a Magyar Jelzálog és Hitelintézetnek.

A kiegyenlítés után a pénzügyminiszterium utasította az aradi pénzügyigazgatóságot, hogy rendelje el az új tulajdonosnővel szemben a

823.000 lej azonnali behajtását. A földbirtokosnő teljesen váratlanul érte ez a felszólítás és tudomására adta a pénzügyigazgatóságnak, hogy nem áll módjában a tartozás kifizetése, ő a birtokot olyan feltétellel vette meg, hogy az arra bekebelezett jelzálog kölcsönt csak öb év tized alatt köteles kifizetni. Az államkincstár képviselője, Hanciu Sándor pénzügyi főtisztviselő azt vitatta, hogy a földbirtokosnő a kisajátított uradalmak vételára fejében neg-kapta a „kisajátítási államkötvényeket“, amelyek után most is kamatot kap.

Mivel a földbirtokosnő nem fizette ki a 823 ezer lejt és annak 1928. november 1-től járó 5 százalékos kamatát, a pénzügyigazgatóság az aradi törvényszékhez fordult és azt kért, rendelkezje el, hogy a kölcsönt a kincstár a sóban levő urnónek a Simándi-ut közelében levő 450 holdas birtokára bekebelezhesse, azaz ekebelezési engedély iránti pert indított a nti fórumnál. Az alperesnő viszont azt kíván, hogy a kincstárt utasítsák el s a kisajátított birtokból az ő tulajdonában maradt részre rendeljék el a kamatokkal együtt több mint egy millió lejre növekedett összeg bekebelezését. Mivel a bíróság ebben a kérdésben döntött volr, beszerzte a kisjenői telekkönyvi hivatalból azt az adásvételi szerződést, amelyet a két irtok eladó és a vevő kötöttek. Hanciu kincstári képviselő állítása szerint ugyanis a szerződésben az új tulajdonosnő teljes vagyonávkötelezte magát a birtok vételárának kiegyenlésére, tehát az összes vagyonával felelős. A isjenői telekkönyvi hatóság a napokban küle meg a szerződést, amelyből a Popescu-Nicula-tanács megállapította, hogy az államépviselőjének állítása fedi a tényeket, mert szerződés a fentebb közölt szakaszt is tartalmazza. A bíróság ezért elrendelte a több mint 1 millió lej bekebelezését a tulajdonosnőnek a Simándi-ut mellett levő 450 holdas birtokára (SS).

Felejthetetlen élmény lesz a

PATAKY ISKOLA

mai táncestélye

KEZDETE:
ESTE fél 9-kor.JEGYEK:
rendes áron
a pénztárnál.**Szécsi Oszkárt felmentette az aradi törvényszék a Bless-cég vádjai alól****A cég a mai tárgyaláson visszavonta a feljelentést — Az ügyész indítványára azért megtartották a tárgyalást és a bíróság ártatlannak nyilvánította Szécsi Oszkárt**

Két évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett az a bűnvádi feljelentés, amelyet a manchesteri Bless & Sons-cég tett az aradi törvényszéken, amelyben öt millió lej eltulajdonításával vádolta a Bless-cég romániai üzemének két vezetőjét, Szécsi Lajos és Szécsi Oszkár testvéreket. Szécsi Oszkár vezette az angol cég romániai lerakatának ügyeit, míg testvére, Szécsi Lajos, a budapesti érdekeltség ügyeit irányította, de egyetemlegesen felelős volt az aradi lerakal sorsáért is.

Szécsi Lajos ügyét az aradi törvényszék három hónappal ezelőtt már letárgyalta. A törvényszék Szécsi Lajos kiadatását kérte, akit hetek óta szállítottak Aradra, ahol elővezették a bírósági tárgyalásra. Az aradi törvényszék Szécsi Lajos felmentette a vád és következményei alól. A bíróság pénteken tüzte ki Szécsi Oszkár bűnperének tárgyalását, akit azonban egyszerű idézéssel citáltak meg. Szécsi Oszkár pénteken pontosan megérkezett Aradra és minden hatósági közbenjárás nélkül, önként jelentkezett az aradi törvényszék előtt.

Pénteken délelőtt tíz óra körül vette kezdetét ennek az érdekes ügynek a tárgyalása. A tárgyalást végighallgatta Căciulescu Demeter temesvári táblai főügyész is, aki Gitta főügyész társaságában a tárgyalás végéig a teremben maradt.

A Bless-céget Weisz Oszkár Arthur temesvári és Căciulescu Aurel aradi ügyvédek képviselték. Szécsi Oszkár védelmét dr. Köves László látta el. A tárgyalás elején a Bless-cég jogi képviselői közül Weisz dr. felállt és érdekes feljelentést tett.

— A manchesteri cég megállapította — mondotta, — hogy Szécsi Oszkár nem követte a terhére rótt cselekményt, a cégemben fennálló kötelezettségeit a egészében teljesítette, ezért a Bless-

cég nevében, megbízatása alapján, arra kérte a bíróságot, hogy az ügyet szüntesse meg.

Gutunoi Jancu főügyész ellenezte az indítványt, megállapította, hogy a bűnvádi eljárás nem szüntethető meg, ragaszkodik a tárgyalás megtartásához. Popescu elnök ezután elrendelte a bizonyítási eljárás lefolytatását.

Glück János, a Bless & Sons aradi lerakatának főkönyvelőjét hallgatta ki a bíróság, aki érdekes vallomást tett. Kijelentette, hogy ő volt az, aki annak idején a könyvek alapján, azt a megállapítást tette, hogy öt milliós hiány

mutatkozik. Ez a megállapítás azonban akaratlan kívüli tévedésből származott, mert akkor még nem volt tudomása arról, hogy a Bless-cég és Szécsi Oszkár között titkos megállapodás létezik, amely megengedte Szécsi Oszkárnak, hogy

a vállalat romániai bevételeiből nyolcezer angol fontot visszatartson

és raját belátása szerint használhasson fel. Az öt millió lej nem érte el az engedélyezett nyolcezer fontot sem.

A következő tanu Kelemen Gábor dr. aradi ügyvéd volt, aki azonban csak lényegtelen vallomást tett. Covaci József törvényszéki tanácsjegyző a tárgyalásról elmaradt tanuk vizsgálóbírói vallomását olvassa fel, amivel a bíróság a bizonyítási eljárást befejezette. A bíróság ezután visszavonult, majd félóra múlva újból megjelent a teremben és Popescu elnök kihirdette az ítéletet, amely

Szécsi Oszkárt ártatlannak jelent ki és felmenti a vád és következményei alól. Az ügyész a felmentő ítélethez hozzájárult, amely jogerőssé vált.

Dr. Meller Rózsi szerelmei — a bécsi bíróság előtt**Megkezdtek a híres pszichopathologiai per tárgyalását. Meller Rózsi szenzációs önvallomásai. Az író-vegyésznőt hathavi súlyos börtönre ítélték**

Bécsből jelentik: A törvényszék pénteken tárgyalta Meller Rózsi dr. bűnügyét, aki ellen Rothstock Ottó nemzeti-szocialista fiatalember csalásért feljelentést tett. A feljelentés szerint Rothstock Ottó súlyos erkölcsi kárt szenvedett azáltal, hogy Meller Rózsi színleges gyilkossági kísérlet alkalmával olyan személyleírást adott, amely teljesen ráillett Rothstockra és amely miatt rendőri eljárás is indult ellene gyilkosság kísérlete miatt.

Meller Rózsi a tárgyaláson nagyon izga-

tottan viselkedik. Arca rendkívül sápadt. Az elnök kérdésére őszintén beismeri a színleges gyilkosság minden tizását. Kijelentette, hogy az álgylkosságot gondosan előkészítette. Három héttel az eset előtt konyhakést szerzett be, amellyel a színleges bűntényt elkövette. Hangoztatja, hogy

annvira beleélte magát a gyilkosság gondolatába, hogy végül önmaga is hitt abban, hogy őt meg fogják ölni.

Azt a levelet, amelyet teste mellett a földön találtak, egy barátja írta, aki végül is megőrült. Sokszor foglalkozott a színleges gyilkosság kérdésével, sokszor bezárkózott és megtanulta a szükséges mozdulatokat

Az elnök kérdésére kijelenti, hogy három barátja volt. Az egyik egy tüdőbeteg férfi volt, aki akkor kapott tüdővérzést, amikor őt ékoltta. Ez a fiatalember rövidesen az eset után meghalt és ez mély hatást tett lelkületére. Másik barátja egy morinista volt, akit ez a szenvedély az örületbe vitt. Harmadik barátja az az ifjú volt, aki a kritikus levelet megírta és aki két nappal az ő állítólagos merénylete után egy épület ablakából levetette magát és meghalt.

Végül könnyek között arról panaszkodott, hogy meggyőződéséért horogkeresztesek üldözték. Az uccán nagyon sokszor megtámadták és inzultáltak. Rendkívül sok megaláztatásban volt része meggyőződése és írói munka miatt. A tárgyalás folyik.

A bíróság a késő esti órákban hozta ítéletét. Az ítélet

Meller Rózsi bűnösnek mondotta ki csúsz és rágalmasz bűntetteben és hat havi súlyos börtönre ítélte. A bűntetést súlyosbították még havonta egyszeri büjtöléssel.

Az ítélet ellen a védelem felebezett és kérte Meller Rózsi azonnali szabadlábra helyezését. A bíróság a vizsgálati fogságot betudta Meller Rózsi büntetésébe és az írói szabadrabra helyezte.

Uj nyelvizsgát kell tenni kisebbségi CFR-tisztviselőknek**Nyelvizsga-rendelet vonatkozik a kisebbségi CFR-alkalmazókra és munkásokra — „Az utolsó előkészületi határidő” november második felében jár le**

urestiből jelentik: Az Aradi Közlöny jelelhog az elbocsájtott vasutasok részére a igazgatósága új nyelvizsgát engedélyez a CFR igazgatótanácsa ezzel kapcsolatos alábbi rendeletet adta ki:

„Igazgatótanács egy új és utolsó elők határidőt engedélyez azon, az általános nyelvizsgához tartozó személyzetnek, d az utolsó vizsgán kiderült, hogy nem román nyelvet”.

A határidő úgy tekintendő, mint elbocsátás mindazok számára, akikről az ík során kiderül, hogy nem ismerik az ívet annyira, hogy a szolgálati köve- lkeknek megfeleljenek.

A határidő nem vonatkozik azokra, akik 1932. novemberi vizsgán elárulták, hogy nem ismerik a román nyelvet s akiket 1933. május elsején már elbocsájtottak.

Nyelvizsga 1933. november második felében lesz.

A kötelesek megjelenni az összes vasuti

alkalmazottak, hivatalnokok stb., akik az általános nyugdíjpénztár tagjai s akiknek az új vizsgaterminust engedélyezték. Meg kell jelen- niük azoknak is, akikről bebizonyosodik, hogy nem ismerik kellőleg a hivatalos nyelvet, akkor is, ha az előző nyelvizsgákra nem hívták őket. A nyelvizsga írásbeli és szóbeli vizsgából áll. A megjelenés a vizsgán kötelező.

Hasonló határidő engedélyeztetik a vasuti segélypénztár hatáskörébe tartozó személyzetnek, az A. (ügynökök) és B. táblázatban (iparosok és munkások) szereplők számára is, akik az utolsó vizsgán nem bizonyították be, hogy kellően ismerik a román nyelvet.

Igy tehát azoknak a szolgálatból való elbocsájtása 1933. június 1. és július 1-iki hatály- lal, akik az 1932. novemberi nyelvizsgán azt mutatták, hogy csak nagyjából ismerik a nyel- vet, függőben marad. Ezek az új vizsgáig meg- maradnak a szolgálatban. Ugyanezen kedvez- ményt engedélyezzük azon vasuti munkások- nak és alkalmazottaknak is, akiket a nyelv- nemtudás miatt 1933. május elsején kellett vol- na elbocsájtani”

HIREK

Berlini máglyák énekelnek

Irta: FEKETE TIVADAR

— Goethéről irtam. S volt sok más. Nagyon, írók, költők, császárok, udvarok, kikről irtam. Van vagy két marok, most lángolok. Emil Ludwig vagyok.

— Bányaiban jártam. Nyeltem az ólomport ott. S jól ismerem a külvárosi búzt. Dreyfussért én mondtam el a „j'accuse”-t! S megirtam a Rugeon-Maquart-csonortat. Ott kibomlott a város csókja, szennye, óla. Most lángolok. A neyem Emile Zola.

— Én arról irtam, hogy meddő a vér, s hogy puska nélkül is biztos a vég, hogy hősnék lenni szép dolog. Azért én mégis azt mondom: elég, folyt már elég vér. halló, tennt és lennt. hdt elégették engem: Ludwig Renn.

— A Varázshegyen varázsfuvalából fútam nemes dalt. Mást, nem azt! A jobbat! Többet! S hazájától távol elégették a hitang Mann Thomast.

— A „Tűzről” irtam. És terjedt a Tűz. Amiről irtam: elpusztít, élz! Rám tört a láng. Rám: ki tüzet adott! És Henri Barbusse is elhamvadott...

A többit is, mind, akl énekelt. aki akart. Tudott. S mindet, akl mert. láng elhamvadott. Itt maradt a por. rds: el. A csizma csak tápor —

s kiket legyűrtek, majd életrekelnek. a máglyák árnak, győznek, énekelnek!

— IDŐPROGNÓZIS. Egyes helyeken zivataros esők, északon és északkeleten légáramlás, a hőmérsékletben egyelőre lényeges változás nem várható.

Aradvárosi mozis műsora

Előadások: 3, 5, negyed 8 és fél 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: HOL A BÜNTÁRS? (Teilnehmer antwortet nicht). Németül beszélő kalandorkép, Otto Strinsky zenekísérettel. Minden hasonló tárgyú filmet messze meghaladó, kitűnő szereposztásban, nagyszerű rendezési film. Vezetőszerpekben: DOROTHEA WIECK, GUSTAV DISSL, OSKAR SIMA, WLADIMIR SOKOLOV és HALMAY TIBOR.

SELECT MOZGÓ: MADONNÁM, HOL VAGY? Iatíványos kiállítású slágeroperett. Fűszerpekben: LIANE HAIID, FRITZ SCHULTZ, VICTOR de KOWA, OLLY GEBAUER, OTTO WALLBURG

Détután 3 órakor: 18, 13 és 8 lejes helyárak.

— Aradváros vezetősége pénteken délután ott rendes ülésén egyszerű közigazgatási ügyekkel foglalkozott. Az interpellációk során Rezső dr. állandó választmányi tag szónok a Vulcan-téglagyár melletti részen, a szeméttlerakó szekerek a szemét nagy részét az utra szórják rá és így teszik lehetetlenné a rendes közlekedést. Az interpelláció következtében a városvezetőség utasította a mérnöki hivatalt, hogy teremtsen rendet a szeméttlerakódás menetében, a fentjelzett utszakáson.

— Göring Rómába érkezett. Rómából jelentik: Ma Rómába érkezett Göring német légi miniszter, aki Mussolinivel folytat fontos tárgyalásokat, a világ döntő problémáit érintve. Az első tárgyalásokon este történik meg, azonban erről több információt nem adtak ki.

— VALÓSZÍNŰLEG EMELIK A SZESZ DETAIL-ÁRÁT. Bucurestiből jelentik: A szeszgyárosok szindikátusának kiküldöttjei ma megkezdték tárgyalásaikat a pénzügyminisztérium monopollgazgatóságával az új szeszárak megállapítása tárgyában. Valószínű, hogy a szesz kicsinyben való árát literenként 3 lejjel emelni fogják.

— A péntekről szombatra virradó hajnalban indult el az aradi pályaudvarról az az ingyenes vonat, amely a nemzeti-parasztpárt aradi és gradmegvei híveit szállította a kormány párt vasárnapi Bucurestiben tartandó nagygyűlésére. A nagygyűlésen, amint már napokkal ezelőtt hírül adtuk. — Vaida-Voevod Sándor miniszterelnök első ízben fog. mint a nemzeti-parasztpárt új elnöke megjelenni. Aradmegyéből mintegy 400 nemzeti-parasztpárti lakos utazott az ingyenvonaton Bucurestibe.

— MÉRGEZÉSI VÁDAK ÜGYÉBEN NYOMOZ AZ ARADI RENDŐRSÉG. Az aradi rendőrségen Csobán István aradi köműves érdekes feljelentést tett. Szerinte édesapja, Csobán Tódor építész hat évvel ezelőtt 1927-ben, 54 éves korában, rövid betegeskedés után elhunyt. A halál a feljelentés szerint gyanús módon következett be és ugyanígy halt meg Csobán Magda nevű leánya is. Csobán István annak a gyanújának adott kifejezést, hogy mindkettőjük halálát mérgezés okozta és Csobán Tódor második feleségét vádolta azzal, hogy neki alapos oka lett volna férjét eltenni láb alól. A rendőrség a feljelentés ügyében nyomában bevezette a nyomozást és már eddig igen sok tanút hallgattak ki az ügyben. A nyomozás befejezése után az aktákat az ügyészségre teszik át és ott döntenek afelől, hogy elrendelik-e az exhumálást, vagy sem. A mérgezési ügy feljelenyét érdeklődve várják.

Ember, mint — söröshordó

A Minnesota állambeli Fergusson Fallsból érkező jelentések szerint egy ottani téggyomru polgár fogadásból hat óra alatt 42 pint sört (körülbelül husz liter) készült meginni. Az ottani újságok szerint a vállalkozó szellemű ember nem más, mint a kávéivás világbajnoka, aki annakidején három óra alatt öt gallon — körülbelül harminc liter — kávé-t ivott meg. A sörivás terén — tekintettel annak alkoholtartalmára — ugyldszik tartózkodóbb álláspontot képvisel, mert „csak” huszlitres világbajnokságot akar felállítani.

— Béke béke! Londonból jelentik: Az angol hadvezetőség új rendszerű puska- és gépfegyverrel kísérletezik. A golyó hegye, — ha valamely tárgyba ütközik — foszforszerű fényt lövel ki. Ez nagymértékben növeli majd a fegyverek célbiztonságát.

A CORSO-MOZI SZENZACIÓJA I

A jelenkor legnagyobb attrakciója!

!!! ZSONGLÓR OH !!!

AGARDI csoport bravuros mutatványai.

Ilyet még nem látott!

— Óriási tűz a hamburgi kikötőben. Hamburgból jelentik: Borzalmas tűz ütött ki pénteken este, középeurópai időszámítás szerint, 18 óra 30 perckor, a hamburgi kikötőben horgonyzó „Goldenfels” nevű „Hanza”-gőzösön. A tűz eloltására nemcsak a kikötő tüzoltósága, de a városi tüzörség kirendeltsége is előszített. Megfeszített munkával, csak két óra leforgása alatt tudták a gőzösön dühöngő vizet lokalizálni. A tüzvizsgálat során kiderült, hogy a tűz tulajdonképpen a „Goldenfels” szomszédságában horgonyzó indiai teherszállító gőzösön ütött ki, azonban a gőzösön a legénység hamarosan eloltotta a tüzet, amely akkor már átterjedt a „Goldenfels”-re. A kár felbecsülhetetlen.

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a n. b. fogyasztó közönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt, folyó hó 21-én, vasárnap — kedvező idő esetén — az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 8-tól 1 óráig: Calea Banatului, Malul Muresului, Calea Saguna, Strada Stroeiescu, Strada Eminescu, Strada Baritui, Strada Cercetasilor és az ezen utcák által határolt részekben.

— Jéglőfizetés és rendelés legelőnyösebb Reusz-jégyházban, Boulevardul Regele. Ferdinand 33. Telefon 141.

Csak egy előadást tart, péntek este Aradon a kolozsvári Román Opera

Sámson és Deilla kerül előadásra.

Az illetékes aradi hatóságok értesítették a kolozsvári Román Opera igazgatóságát, hogy a május 25-iki napra hirdetett „Szevillai borbély” és „Denevér” operák előadásait nem tarthatja meg, miután ezen a napon — a háboruhaj esettől — sok emléknapján — szigorú zenei tilalom van. Ezen intézkedés eredményeképpen az Opera vezetője értesíti a közönséget, hogy a plakáton hirdetett „Denevér” és „Szevillai borbély” operák csütörtökre hirdetett előadásait nem tartja meg és csak a péntekre hirdetett „Sámson és Deilla” előadására kezdi meg ma, szombaton 10 órakor a jegyek árútitását a színházi pénztárnál.

„Sámson és Deilla”, Sains Saens négy felvonásos bibliai tárgyú nagyoperája kerül színe a figyelmén kívül hagyott körülmények összejárására folytán egy napra zsugorodott vendégszínház keretében. A pompás előadás vezető női szerepét az aradi származású, kiváló énekesnő: Pop Lya éneke, míg a főpán szerepében Stefanescu Gheorga, a brüsszeli királyi Operaház európai hírhírt 19-évi származású tagja lép fel mint vendég. Sámson Octay Argore, a többi vezető szerepeket pedig: Siomin, Jarotzki és Moarces éneklék. A zenekart Bobescu mester vezényli, az énekkarok vezetője Klec karnagy, balettmester Morawski, míg a pompás díszletek Wiedmann festőművész alkotásai. A pénztár szombat 10 órától árúsítja a jegyeket. Páholyok árai: 300, 400 és 500 lej. Földszinti ülőhelyek: 60—120 lejig. Olcsó jegyek pedig már 20 lejért is kaphatók.

— Az aradi törvényszék felmentett egy szülő sofőrt. Súlyos vád miatt vonja felelőségre az aradi törvényszék Gherman Athanasz aradi sofőrt, aki 1932. év április hónapjában, amikor Aradon árvizvezényly uralkodott, autójával ültette és súlyosan megsebesítette Dehelean zsébet ménesi asszonyt. A sofőr elleni vád, andkivül kötelezte az első tárgyaláson elhárítt egyik tanuvalomás, amely azt állította, a Gherman Athanasz sofőr a Hegyaljai villás pályaudvar és a Dengl-ház közötti útrészelen városból jövet legalább is hatvan kilométeres óránkénti sebességgel haladt. Ezt a súlyos vádat alá támasztotta az a tény is, hogy az elgazolás utáni pillanatban az autó tovább száguldott és csak 40—50 méteres futás után tudott megállni. A törvényszék péntek második tárgyalásán azonban a kihallgatott újabb tanuk megdöntötték ezt a vádat. Beigazolódott, hogy Gherman Athanasz autója nemcsak lefékezett, hanem meg is állt, amikor az asszony az út közepén váratlanul előtte felbukkant. Ugyanabban a pillanatban azonban egy városi autobus indult ellenkező irányból, sofőr jelzésére a ménesi asszony utragéijedt, hogy ijedten hátrálni kezdett zinte beleszaladt Gherman gépkocsijába, elgázolta. A törvényszék a sofőrt, rállítás tisztázása után felmentette.

— Az aradi hetipiacti árak. Hizo párja 220—260, sovány liba párja 120—130, ruca párja 100—140, sovány ruca 80—100, tyuk párja nagyság szerint 60—100 párja nagyság szerint 30—60. Elézerpja c: Tojás darabja 70—80 banirábé darabja 3—5, kel darabja 2—4, bab 5—6, hagyma kilója 4—5, fokhagyma kil—20, savanyukáposzta kilója 5—6 lej. T m é k k: Tej literje 4—5, tehénturó k—10, vaj kilója 50—60 lej. T a k a r m á a k: Széna mázsáncént 60—70, lóherce 120, szalma 25—30 lej volt, a kukoricatege 3 lej. A l l a t v á s á r: Szarvasm: kilója 7—8, borju 12—14, sertés 14—16 le él sulyban. — A búzában ma kevészetal volt, a kereslet is csökkent. Az új D. az ó-buza 600—610 lejes áron kerülésre.

— Fáj-e a gyomra? Nincsen gya? Bélműködése rendetlen? Székrekedezened? Nyugtalanul alszik? Ideges éeje? Használjon dr. Földes-féle SOLVO pir do. boz ára 20 lej. Dr. Földes Béla góra

— Megjelent a „Der Deutscher” legújabb száma. A németnyelvűség igen érdekes cikket közöl a köníghauseni studio tíz éves fennállásáról. I zürichi új nagyadónak a fényképét é ki- vül még sok más érdekes riport é tartalmaz számot. Közli a lap az eurókö- völeti pontos rádióműsorát is.

Pereskedés egy aradi gyámság körül

A bíróság megfosztotta gyámvisztségéről Zimmermann Ödön dr. aradi mérnököt.

Egy évvel ezelőtt váratlanul elhunyt Aradon Zimmermann Lajos Piata Avram Iancu (Szabadság-téri) borkereskedő, aki után tekintélyes vagyon maradt. A vagyon nagyrészt a borkereskedő tizenkét éves Lajos fia örökölte, aki mellé — az elhunyt utolsó akaratá szerint — Zimmermann Ödön dr. mérnököt neveztek ki gyámnak. Zimmermann Ödön dr. az elhunyt kereskedő öccse, aki ellen az özvegy és Zimmermann Lajos első felesége Deutsch Rózsi feljelentést adott be az aradi törvényszékhez, mint gyámügyi hatóságokhoz. Ebben a feljelentésben azzal vádolták meg a gyámi tisztséget betöltő Zimmermann dr. mérnököt, hogy nem teljesíti gyámi kötelességeit, különböző összegeket vett fel anélkül, hogy ehhez joga lett volna és naponta tíz percet tölt abban az üzletben, amelynek üzletvezetése fejében havonta rendszeres fizetést von le magának.

Az aradi törvényszék pénteken hirdette ki döntését, amelyben Zimmermann Ödön mérnököt azonnali hatállyal elmozdítja gyámi tisztségétől és kimondja, hogy felelősébre való tekintet nélkül köteles az általa kezelt vagyont összes hozzátartozó értékeivel együtt az új gyámnak átadni. A törvényszék egyúttal a gyermek Édesanyját, Zimmermann Lajosné született Deutsch Rózsi nevezte ki gyámnak.

— Radu Cornel dr. előadása a tejfogyasztásról. A kormány egészségügyi vezetőinek kezdeményezésére, ez évben is nagyszabású propagandát kezdenek a tejfogyasztás növelése érdekében. Aradon az első ilyen előadást Radu Cornel dr. gyermekkorházi igazgató-főorvos, volt interimárbizottsági elnök tartja vasárnap délután öt órai kezdettel, a Kulturpalota nagytermében.

— Az új építészeti törvény tiszteletben tartja a szerzett jogokat. A bányászati építőmestereknek és kőművesmestereknek egy küldöttsége járt Bucurestiben, amely az illetékes fórumokról a nemrégiben életbe léptetett építészeti törvény módosítását kérte. Mint az Aradi Közlöny arról beszámolt, az új törvény megfosztotta az építő- és kőművesmestereket attól a joguktól, hogy a vállalkozás mellett tervezhessenek is és ezt a jogot kizárólag az okleveles építészeknek biztosította. Jellemző adatként tártá fel a küldöttség a munkügyi-, a kultuszminiszter és a miniszterelnök előtt, hogy a Bánság körülbelül 490 ezer főnyi lakosága részére, az építész tervezések terén, mindössze nyolc okleveles építész állott volna rendelkezésre, ami ebben az iparban természetesen súlyos jellegű bémulást vont maga után. A küldöttség missziója eredményesen járt, amennyiben annak tagjai illetékes helyen ígéretet kaptak, hogy a jövő héten rendelet jelenik meg, amely leszögezi, hogy az új törvény a szerzett jogokat tiszteletben kívánja tartani és ennek következtében az építőmesterek és vizsgázott kőművesmesterek nemcsak, mint vállalkozók, hanem, mint tervezők is szerepelhetnek, éppen úgy, mint eddig.

— Csolnakázók tragédiája a Körösön. Az élesdi csendőrség tragikus szerencsétlenségről tett jelentést a nagyváradi ügyészségnek. Alsólugas községnél, a Sebes-Körösön, egy cigányokkal megterhelt csolnak akart átkelni. A túlszúfolt csolnak menetközben felborult és utasai a vízbe estek és két fiatal cigányfiány: a 19 éves But Anna és a 20 éves Varga Gizi a Körösbe fulladtak. Holttesteiket később kihalászták az uszni tudó legények és az élesdi körorvos megállapította, hogy a halált fulladás okozta. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Mindenki figyelmébe!

Magyar okiratok román nyelvre való hiteles fordítását, kérvények, beadványok és nyomtatványok román nyelvű fordítását, és fordítások hitelesítését eszközölk.

Mittra I. Sándor,
törvényszéki hites román-magyar, magyar-román fordító és tolmács ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No 5. (Az udvarban jobbra).

— Tizhavi börtönt kapott a budapesti „Papagály” mulató egykori tulajdonosa. Budapestről jelentik: A büntetőtörvényszék pénteken tárgyalta a „Papagály” mulató tulajdonosának bűnügyét és Gábor Sándort csalás és sikkasztás miatt tizhavi börtönre ítélte. Szántó Lászlót bűnpártolás címen hét hónapra ítélte.

— Feld Mátyás izgalmas törvényszéki tárgyalása. Budapestről jelentik: Feld Mátyás budapesti szinigazgató ügyében péntek délelőttre tüzte ki a törvényszék a főtárgyalást. Feld Mátyás meg is jelent a törvényszék folyosóján, de a tárgyalás kezdete előtt hirtelen elsápadt, elszédült és eszméletlenül a földre zuhant. A mentők a Rókus-kórházba szállították a szinigazgatót. Meg nem erősített verziók szerint Feld Mátyás öngyilkosságát kísérelt meg.

— Aradon még a régi betegsegélyző járulékat szedik. Az Aradi Közlöny legutóbbi számában megírtuk, hogy felemelték a betegsegélyző járulékait. A betegsegélyző pénztár igazgatóságától nyert információk szerint, ez a rendelkezés Aradra még nem érkezett meg és a pénztár mindaddig a régi járulékokat fogja szedni, amíg az intézkedésről Aradra hivatalos rendelet nem érkezik. Itt említenek meg, hogy a betegsegélyző kéri mindazokat a munkaadókat, akik még ezideig nem cserélték be a nyugdíj-könyveket, hogy azokat sürgősen cseréljék be, annál is inkább, mert ha a nyugdíj-könyv nem előírással, akkor kihágási bírság alá esik.

— K. Weil Magda, a kiváló aradi hegedűművész nő szombaton este a minoriták templomában hangversenyt ad. Az aradi zenei közönség kedvence a májusi ájtatosságok áhítatát emeli templomi koncertjével, amely este 7 órakor kezdődik. Arad zenekedvelői publikuma ez alkalommal zsufolásig fogja megtölteni a Minorita-templomot, hogy gyönyörködheszen K. Weil Magda művészi hegedűjátékában.

C. F. R. BÉRLETJEGYEK

azonnal SANDOR menetjegyirodában

— A Bánáthban kedvezőek a terméskilátások. Temesvárról jelentik, hogy a sok eső következtében, a növényzet szépen fejlődik, de a buza szárban nem bír megerősödni. Ehhez még hosszú ideig tartó melegre volna szükség. De azért általában kielégítő buzatermesre van kilátás. A kukoricavetés Temes-Torontálmegyében sem kedvező. Temes megyében a tengeriföldek 30 százalékát, speciálisan Nagyszentmiklós környékén, 20 százalékát, de egyéb vidékeken 70 százalékát vetették be. A repce gyengén áll, de a lóhere és a lucerna helyzete kedvező.

— Sirkőavatás. Id. Kramer Béla sirkőavatása e hó 21-ikén, vasárnap délután 12 órakor lesz az izr. temetőben.

— Elítélt lótolvajok. Az aradi törvényszék súlyos büntetést mért Luc Mihály és Sirianu Dumitru mikalakai legényekre, akik még 1930-ban három lovat loptak, amelyek Zaleria Curcunescu paulisi gazdálkodó tulajdonát képezték. A törvényszék Luc Mihályt nyolc hónapi és Siriant hat hónapi fogságra ítélte.

— Tragikus módon követett el öngyilkosságot Gábor Imre aradi szobafestő, mint arról az Aradi Közlöny — annak idején — beszámolt. Az öngyilkos özvegyet és négy árva hagyott hátra a legnagyobb nyomorban. Most, hogy Gábor halála után néhány héttel megszületett az ötödik gyermek is, a szerencsétlen özvegy támogatásért fordul az Aradi Közlöny útján az érzőszívű emberekhez. Adományokat kiadóhivatalunk továbbítja.

— Olvasóinkhoz! Miután „A budapesti kaland” című regény néhány nap múlva megjelenik, ismételten felhívjuk előfizetőinket, hogy legkésőbb május hó 20-ig okvetlen adják fel rendeléseiket. Nem áll jogunkban második kiadást rendelni és miután egyetlen példánnyal sem nyomunk többet, mint a megrendelés, kénytelenek vagyunk a fenti dátumhoz ragaszkodni. Nem üzleti célból jelentjük meg ezt a világhíres munkát, mert egy 500 oldalas, feltéreménykötésű könyvet nem lehet 44 lejért előállítani. Utólagos szemrehányások elkerülése céljából, nyomtatékosan kérjük tehát a t. olvasóinkat a megrendelések idejében való feladására. Semmiféle írás nem szükséges a megrendeléshez. Elengedő előszóval megbízást adni a kiadóhivatalban, a lapkiadóknál, vagy a pénzbeszedőknél. A könyv árának kifizetése utólagosan történik az átvételkor. Olyan vidéki helyeken, ahol nincs lapkiadó, postautalvánnyal küldendő be az összeg, 8 lej 50 bani portó hozzászámításával.

URANIA

A LEGMODERNEBB GÉPEKSEL FELSZERELT és ARAD LEGÖLCSÖBB HANGOS MOZGOSZINHAZA

MA, SZOMBATON 5, 7 1/8 és 9 1/2 órakor
NAGY PREMIER. MŰVÉSZI ESEMÉNY.

EGY ÉDES TANGO...

A főszerepben: OLGA TSCHEHOVA,
TRUDE von BERLINER, ADALBERT von
SCHLETTOV.

Tangós, pezsgős, mámoros bárhangulat, leg-
újabb slágerdalokkal.
Bredeti felvétel egy világlótóronyban.
Gyönyörű tengeri felvételek.

DÉLUTAN 8 ÓRAKOR FÖLDSZINTEN 8.—lejt
KEMENETEN 11.—lejt

UTOLJARA

ÉDESANYÁM

M A E M A R S H, lekválóbb alakítása.

Jön: A BŰNÖS ARÉNA. nagy cirkušz
attrakció.

Tovább tart a harc az aradi ügyvédek alkalmazottjai körül

Egyelőre megmarad az Ügyvédi Kamara korlátozó rendelkezése — Érdekes ülés a kamarában — Küzdelem a zugirászok ellen

Néhány héttel ezelőtt egyedül az Aradi Közlöny szerzett tudomást arról az érdekes szociális természetű ujtásról, amelyet az aradi Ügyvédi Kamara vezetősége rendelt el és amelyet a többi kamarák választmányai is követni fognak. Az elnökség határozatával ugyanis megtiltotta a nem jogvégeztet alkalmazottaknak az igazságügyi hivatalokban való tevékenységet és azt kizárólag jogil e képzett egyének számára akaria megengedni. Ezzel az állásnküli ügyvédeltek megélhetését és joggyakorlati kiképzését kívánja a kamara vezetősége elősegíteni. Mivel az aradi 150 ügyvédnél számos más alkalmazott működik még a háboru előtti időkől, az ügyvédi kar nagy része nem fogadta el az új rendszert. Az ez ellen megindult mozgalom megszüntetése érdekében megbízták Juhász Géza dr. kamarai választmányi tagot, hogy az elnökség szempontjainak figyelembe vételével készítsen új szabályzat-tervezetet. Juhász dr. előterjesztése azt tartalmazza, hogy a női és egyéb jogvégeztségi nékűli alkalmazottak a jövőben eljárhatnak ugyan a bíróságoknál, de csupán az aktákat bélyegyezhetik fel és azokat iktatás végett adhatják át, azonban a peres ügyekre nézve felvilágosítást nem kérhetnek és az iratokból jegyzeteket nem készíthetnek, mert ez már ügyvédi munkának tekinthető. A tervezet meggyverttente a temesvári ügyvédi kamara dékánjával is, aki azt helyeselte. Az új rezsim véglegesítése előtt, az aradi kamara dékáni hivatala tegnap gyűlésre hívta össze az aradi ügyvédek egy részét és bemutatta a tervezetet. A gyűlésen Stoinescu Sándor dr. és Cotioiu Romulus dr. felszólalásai után, az a vélemény alakult ki, hogy a szabályrendelet-tervezetet írásban meg kell küldeni az összes aradi ügyvédeknek.

Nagy figyelmet keltett Cotioiu dr. felszólalása, mert kimutatta, hogy a képzettség nélküli alkalmazottak között zugirászok is vannak, akiket nem szabad az aktákhoz engedni. Helyesli az új rendszer bevezetését, amely nem teszi lehetetlenné a régi alkalmazottak, az irodavezetők működését. Mivel ez a probléma az egész ügyvédi kart érinti, azért célszerűnek tartja, hogy Juhász dr. tervezetet közöljék az összes ügyvédekkel, alapos tanulmányozás végett. Ezt az indítványt az értekezlet elfogadta. Az új rendszer végleges bevezetése, a mult hónapban kiadott korlátozó rendelkezés marad érvényben.

— Az aradi Jézus Szive társaság a következő vasárnap, 28-ikán tartja évi nagygyűlést a Minorita Kulturház nagytermében. A gyűlés délután 5 órakor kezdődik s azon az egyesület valamennyi tagja részt vesz.

— Az EKE aradi „Czárán Gyula” oszt. kirándulása. Megírtuk, hogy az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi „Czárán Gyula” osztálya f. hó 21-én, vasárnap kirándulást rendez. A villamos vasut viteldija oda és vissza 40 lej. A jelentkezők nem kötelesek a tervezett kirándulásokon résztvenni. Jelentkezni lehet Kun fotószaküzletében és reggel az indulás előtt. Indulás reggel fél 7-kor. Eső esetén a kirándulás elmarad. Elnökség.

A Pataky-iskola szombati táncestélyének nagyszerű sajtóbemutatója

Modern színpad, nagyszerű kosztümök, eredeti táncakciók jellemzik a szombati mozgásművészeti előadást a Városi Színházban

A modern mozdulatművészet tiszta értéket jelentő reprezentánsa, az aradi Pataky-iskola pénteken délután tartotta nagyszabású táncestélyének főpróbáját a Városi Színház színpadán. A teljesen zártkörű főpróbán csak a sajtó képviselői voltak jelen, akik nem mindennapi élmény impressziójával távoztak a gördülékeny, teljesen kiforrott tudást és hibátlan produkciót nyújtó sajtófőpróbáról. Az a művészi lelkesedés, ami a zseniálisan összeállított program valamennyi szereplőjének játékából, minden mozdulatából árad, a Pataky-iskola két vezetőjének az érdeme, akik közül az egyik: Pataky Veronika vérebi művészetet, míg a másik: Pataky Béláné fölényes pedagógiai tudást sugároz a növendékek lelkébe.

Meglepően nagyszerűek a mozdulat- és tánc-játékok, amelyek lebilincselő szépségükkel és újszerűségükkel valósággal elragadtatták a főpróba résztvevőit. Arad közönségének minden esztendőben egyszer: a Pataky-iskola táncestélyén nyílik alkalma az abszolút modern, fővárosi, magasnívójú táncművészet kiskristályosodott termékeit élvezni. A tánc fel-

szabadító, mindent magával ragadó öröme szinte megbívívóli, magával ragadja a nézőt, aki teljesen megérti azt a lelkesedést, ami a növendékeket áthatja. Az ember lélegzetvisszafojtva figyeli a tánckompozíciók kibontakozását, amelyek nemcsak az érzést, a belső gondolatvilágot, hanem magasabbrendű gondolatokat, eszméket vetítenek ki. A Bécsben készült és tervezett újszerű, modern díszletek és remek kosztümök külön varázserővel hatnak, de mindennek középpontja maga a tánckompozíció, annak felépítése, kidolgozása és az, ahogyan előadják. Andersen egyik legszebb, legpoétikusabb oktató-meséje a „Császár csalogánya” bontakozik, színesedik ki előttünk új értéket, új karaktert és új elevenységet nyerve. Pataky Veronika teljesen eredeti, meglátásokkal teli, abszolút művészi kompozíciója az est fénypontja lesz. A tánckompozíció gazdag felépítésén végigfut a burleszktől a megrázó erejű drámáig a kifejezőművészet egész skálája. Minden növendék önmagát, egyéniségét és belső érzésvilágát vetíti ki ebben a nagyszerű kétfelvonásos pantomimban, amely sokáig felejthetetlen lesz Arad közönsége előtt.

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap az AMTE a Váradon sikerrel szerepelt, felfrissített csapatát állítja a TMTE-vel szembe

A nagy mérkőzés előtt az USA szintén femesvári ellenféllel veszi fel a küzdeimet! — Morar Teofil dr. vezeli a nagyfontosságú találkozót —

Arad sportközönsége érdeklődéssel várja az AMTE vasárnapi sorsdöntő csatáját, amelyet a temesvári testvéregyesület, a TMTE ellen kell megvívnia. Az aradi piros-feketéknek vasárnapi ellenfele nagy játékerőt képvisel és így érthető, hogy ez alkalommal különös kíváncsisággal várják az aradi csapat összeállítását. Az AMTE csütörtökön nagyszabású kétkapus tréninget tartott és az edzés után jelölték ki a TMTE ellen szereplő tizenegyet. Az eredeti elgondolás az volt, hogy a Nagyváradon sikerrel szerepelt, ifjúságiakkal felfrissített csapatot küldik a harcra. Ez a tizenegy kiválóan mozgott a csütörtöki tréningen is, ám a csapat egy ponton mégis változást szenvedett, ugyanis Habás-t Váradon érzékeny rugás érte és a sérülés a csütörtöki tréningen kiújult, így Habás helyére helyettesíteli kell beállítani. Végül a játékosok meghallgatása, illetve egészségi állapotuk és játékkedvük figyelembevételével a következő együttes lép vasárnap a pályára: Tyukodi—Bugariu, Várszegi—Lingurar, Braun, Walter—Nagy, Dvorzsák, Gömöri, Medve II., Dóth.

Tény az, hogy az AMTE nem veszi fel kedvező előjelek között a küzdelmet. Tyukodi teg-

nap elvágta az egyik ujját, de ezért szereplése biztos. Csajka most került ki a Terapia-szanatóriumból, játékával még legalább egy hétig várni kell. A halvesornak az összetétele a legsikerültebb, miután ezen a poszton Walter Váradon kiválóan nyújtott. Ugy Dvorzsák, mint Gömöri kiheverték a Váradon szerzett sérüléseiket. Ennek a csapatnak a Váradon tapasztalt hihetetlen lelkesedésével kell ellensúlyozni a TMTE nagyobb összehozottságát és jobb technikai, valamint taktikai felkészültségét. Ha a csapat az első perctől az utolsóig egyforma lelkesedéssel és győzniakarással fog küzdeni, akkor a siker nem maradhat el.

A nagy mérkőzés előtt érdekes előmeccset játszanak. Ugyanis az AMTE egyik izmos alosztálya, a Stiaszny-gvár kebelében működő USA ismét vidéki ellenfelet lát vendégül: a TMTE II. csapata ellen veszi fel a küzdelmet. Valószínű, hogy az USA — úgy mint legutóbb — ismét győzni fog és értékes győzelmével bizonyítja be máris elismert képességeit.

Itt jegyezzük meg, hogy a TMTE és az AMTE közötti nagyfontosságú nemzetközi bajnoki meccset közös megegyezéssel Morar Teofil dr. fogja vezetni.

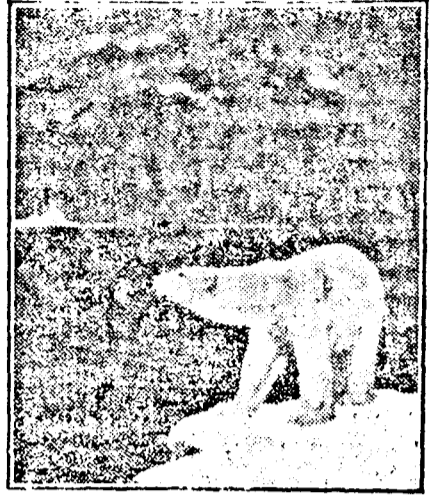
O Nagyváradai és kolozsvári motorosok az olasz csillagúrnán. Nagyváradról hat. Kolozsvárról egy motoros indult az olasz csillagúrnára, a melynek végső célja Róma.

O Harmincezer lejes lefekvésű ügy Bucurestiben. Május 7-én a bucuresti-i I. osztályú bajnokságban a Belvedere csapata váratlanul 5:1 arányú vereséget mért a Sportul Studentesc együttesére. A mérkőzés után olyan hírek keltek szárnyra, hogy a Sportul Studentesc lefeküdt a Belvedere és harmincezer, lej ellenében engedte át a győzelmet. A futballszövetség megindította az eljárást a mérkőzés ügyében.

O Aradi középiskolai válogatottak mérkőzése. Ma délután mérkőzött az aradi Felsőkereskedelmi válogatott a római katolikus főgimnázium válogatott csapatával. A szerencsésen összeállított kereskedelmista válogatott 7:1 (3:1) arányú győzelmet aratott. A győztes csapatból a gólképes csatársor és Szerényi, a kapus tüntek ki.

H A P A G Északvidéki utazások

2 Nordkap utazás

1933. Julius 1—17. és

1933. Julius 19. — Augusztus 4-ig

„Oceana” kiránduló gőzessel RM 360.-tól

Hapag—Skocia—Izland—

Spitzbergák és Norvégia

„Resolute” luxusgőzessel RM 690.-tól

Hapag—Skocia—Norvégia

—Dánia

1933, Augusztus 6 —

augusztus 19-ig

„Oceana” kiránduló hajóval RM 310.-tól

Egy északvidéki utazás a

nagyszerű fjordokhoz és a Nordkapra

a legfelejthetlenebb utazási élményt

jelentí.

Jelentkezni lehet és felvillágosítással szolgálni a

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

aradi fiókja

Künstler utazási iroda

Bul. Reg. Maria 24. sz. alatt.

FORUM

Kocsik a temetőben

Igen tisztelt Szerkesztőség!

A városvezetés a közelmúltban egy rendeletet adott ki, amelyben megtiltotta, hogy a temető-kertekbe kocsival be lehessen hajtani. A rendelkezés indokolása az volt, hogy a kocsik rongják a temető kocsijait, tehát ezentul csakis a halottaskocsinak szabad behajtani a temetőkapun.

Azt hiszem, számosan vagyunk, akik ezt a rendelkezést érthetetlennek és méltánytalanul elszomorítóan tartjuk. Véleményünk szerint a temetőben azért készítettek kocsijait, hogy ezeket a kocsijait a nagyközönség használhassa is. Szomorú volna viszont minden elhanyagolt és rendben nem tartott kocsijait közügyet oly formában megoldani, hogy a — közlekedést állítsák le rajta. Ha a temetői utak gyengék, csináltassa meg azokat az utalapról a városi tanács, de ne tiltsa ki a közönséget.

Egy másik szempont, amely valószínűleg elkerülte a magisztrátus figyelmét, az a méltányosság szempontja. Kik járnak ma kocsin a temetőbe...? Azok az idős, beteges öregemberek, akik gyalog nem vállalhatják a nagy távolságok faramdalmait és inkább anyagi áldozatot kénytelenek hozni, csak hogy felkeressék azoknak sírhantjait, akik egy jobb életből számukra kedvesek és felelhetetlenek maradtak. Ezeknek az öreg hölgyeknek, öreg uraknak, gyermekeiket veszített szülőknek egyetlen enyhülést adó vigasztalása marad szeretteik örök nyughelyének gondozása, ápolása és ezt a jogukat nem szabad elvenni, kegyeltsértés volna megtagadni. Szükség volna tehát, hogy a városvezetés belátással rendelkező urai mielőbb revízió alá vegyék eddigi határozatukat, amellyel annyi, amennyi is szenvedő lélek fájdalmait növelik és állítsák vissza mielőbb a városi temető-kertek kocsijait a magános látogatók szabad forgalmát!

Kérve soraim szíves közlését és tolmácsolását, maradtam őszinte hívük:

Egy többévtizedes előfizető.

O Bajnoki meccsen játszik Kalmár. A Hungaria csapatában a legutolsó bajnoki meccsen játszott fog Kalmár is, aki a hátvéd posztján fog szerepelni. A Hungaria szerződötetés céljából tárgyal Volentikkel, a Nemzeti-nek Svájoba szerződött centerhátfával.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A lej aktuális problémáiról nyilatkozik Loránt Emánuel

A külföld bizalommal viseltetik a lej iránt — Az Aradi Textilgyár vezérigazgatójának feltűnést keltő nyilatkozata — Beszélgetés a legfontosabb pénzügyi kérdésekről

A lej külföldi árfolyam-alakulásairól az utóbbi napokban számos érdekes nyilatkozat hangzott el. A kérdés nemzetközi relációinak megvilágítása érdekében az *Aradi Közlöny* munkatársa felkereste Loránt Emánuel, az aradi Textilgyár vezérigazgatóját, aki az év egy részét gyárának képviselőjeként Európában nagy gazdasági centrumaiban tölti és kitűnő ismerője a nemzetközi pénzpiacok konstellációinak. Loránt vezérigazgató, aki nemrégiben érkezett haza Angliából és Franciaországból, az alábbi nyilatkozatában érdekes és új nézőpontból világítja meg azokat a problémákat, amelyekről téves megállapítások alakultak ki.

— *Nem igaz az, hogy Amerika és Anglia végleg szakított az aranyalappal és téves az a hiedelem, hogy az arany kezd elveszíteni értékmerő szerepét.*

— Azok az államok, amelyek a most dúló nagy gazdasági válság kezdete előtt aranyalappal fektették pénzüket, most is megmaradtak ezen a bázison és Anglia, valamint Amerika csak átmenetileg függesztették fel a bankjegyeknek aranyra való becserélését. Ehhez hasonló jelenség már a világháború előtt is előfordult. Ugyanis emlékeztet, hogy Wekerle Sándor, Magyarország egykori pénzügyminisztere 1892-ben bevezette a forint- valuta helyett a korona- valutát és törvényileg határozták meg a koronának az aranyhoz való viszonyát, tehát Magyarország akkor aranyalapon állt. A törvény értelmében az Osztrák-Magyar Bank mégsem volt köteles papirpénzt aranyra beváltani és a korona rendezéséről szóló törvény csupán utalt arra, hogy később külön törvény fogja szabályozni azt, hogy mikor veszi fel a volt Osztrák-Magyar Bank az arany készfizetői kezességet. Tehát annak dacára, hogy a korona-bankjegyeket az azt kibocsátó bank nem volt köteles aranyra becserélni, mégis az egész világon arany-értékűnek tekintették és így fogadták el a korona-bankjegyeket. A volt Osztrák-Magyar Monarchiától eltérően, pl. Amerika, Anglia és Franciaország mindjárt pénzrendszerük kezdetén bevezették az arany készfizetői kezességet, azaz papirpénzüket bármikor aranyra váltották be. Amerika most átmenetileg ugyanolyan intézkedést vezetett be, amilyen a volt Osztrák-Magyar Banké is volt és ugyanez a helyzet áll fenn más államokban is. Megállapítható, hogy Amerikának ez a kényszer-intézkedése indokolatlanul nagy kaoszt idézett elő az egész világon és ebbe a kaotikus állapotba spekulatív elemek is bekapcsolódtak, hogy a pánikot saját céljaikra kihasználják. Annál kevésbé indokolt ez a nagy pánik, mert hiszen ismétlem, Amerika intézkedése nem jelenti azt, hogy a dollár véglegesen elhagyja az arany-alapot és ez az átmeneti kényszer-rendszer szabály tulajdonképpen kísérő jelensége a világ-krízisnek. Dacára az óriási pániknak, a dollár mégis csupán 15 százalékos veszített normális árfolyamából. Ez a valuta-vibráció a háború utáni években nem szokatlan, amit a különböző országok kormányainak megszorító intézkedései, a gazdasági elzárkózást előidéző rendeletei is kiváltanak. Az országok kereskedelmi mérlegei — a kereskedelem szabadságát gátló újabb és újabb intézkedések miatt — ugyanis passzív szaldót mutatnak, amelynek kiegyenlítése céljából a különböző országokból folyton ki- és beszállítják az aranyat. Ez természetesen értékhiányt idéz elő azokban az államokban, amelyekből az aranyat kivitték s szintén elő-

segítették a valuta-vibrációt, valamint az ennek nyomán keletkezett nyugtalanságot.

— *Az arany hiánya miatt előálló nyugtalanság bizonyítja legjobban, hogy az arany ma is az igazi értékmerő, bármi-képpen igyekeznek is a legújabb kor laikusai lerontani az arany abszolút értékmerő jellegét.*

— Ez teszi érthetővé, hogy az egész világon folyton keresik az aranyat és a nemzeti bankok állandóan növelik aranykészleteiket. Többek között Amerika is ezért tiltotta meg az arany kivitelét és gondoskodik a dollár megfelelő arany-fedezetéről, amely most sem kedvezőtlenebb, mint a háború előtt volt. Roosevelt kényszerintézkedése nem célolta a dollár állandó érték-devalvációját, hanem az árfolyam-csökkentéssel a teaurált dollárt akarta elővarázsolni a rejtékhelyvekről, ami sikerült is neki. Ezenkívül a nversanyagok forgalmát is áremelkedését is elő akarta idézni, ami szintén sikerrel járt és az amerikai nvers-árak árai átlag 20 százalékkal emelkedtek is, tehát túlhaladták a dollár 15 százalékos átmeneti árfolyamcsökkenését. A dollár-devalváció következtében előállott nagy forgalom dacára az amerikai effektív fogyasztás ma is csaknem

„OLLA“
a világmárka!
Egészsége érdekében óvakodjon súlyos utánaoktatól. Követeljen kimondottan eredeti „OLLA“-t, mely évtizedek óta elismert és vezető minőségű.

ugyanolyan, mint a pánik előtt volt és voltaképpen a készletek csak gazdát cseréltek. Mivel Roosevelt érzi, hogy kényszerintézkedései alkalmat adhatnak a spekuláció által előidézendő újabb tőzsdei krachra, mindenáron gazdasági szövetséget akar létrehozni a világ számottevő államai között. E célból június 12-én Londonban világgazdasági konferencia fog összejönni, amelynek a világ nyugalmát visszaadó határozatait mindnyájan szívszorongva várjuk.

— *Mi a véleménye vezérigazgató urnak a romániai állapotokról?*

— Tudvalevően itt is súlyos pénzviszonyok uralkodnak, de megállapítható, hogy a külföld általában bizalommal viseltetik a lej iránt. Az utóbbi napokban ugyan felelőtlen híreket terjesztettek valutánkról, de ezeket a kormány azonnal erélyesen megcáfolta. Mindenesetre végtelenül fontos volna, ha a lej a mai árfolyamon maradna, mert akkor — figyelembe véve a dollár 15 százalékos árfolyamcsökkenését — országunk kisebb megterheléssel tudna eleget tenni külföldi valutára szóló fizetési kötelezettségeinek. A londoni világgazdasági konferencia döntései természetesen Románia gazdasági életére is kihatással lesznek és mivel Londonban június 12-én a világ legképzettebb közgazdászai ülnek le a zöld asztalhoz, mindenki jogosan remélheti, hogy az ott hozandó határozatok után végre beköszön-tenek a nyugodtabb és konszolidáltabb viszonyok, amelyek lehetővé teszik a zavartalan építő munkát.

Bolgar Lajos.

Uj gazdasági fellendülés mutatkozik Bucurestiben

Nyolc új részvénytársaság alakult. — Vállalkozásokhoz tér vissza az eddig immobil tőke. — Uj rendelkezések a részvénytársaságok megalakulásáról

Bucurestiből jelentik: A szenátusban ma ülésezett a törvényegységesítés tanulmányozására kiküldött bizottság, amelynek ülésén Popovici Mihály elnökölt. A kereskedelmi jog vitájánál a részvénytársaságokról szóló fejezetnél javaslatot fogadtak el, amely szerint

a jövőben a részvénytársaságok minimális alaptőkéje 2 millió lej lehet, az eddigi 5 millió helyett.

Kimondták, hogy az alapító okmányban a jövőben fel kell venni az alapítók állampolgárságát is. — A polgári perrendtartásról szóló és a büntetőjogi kódex munkálatai is rövidesen befejeződnek.

A „Lupta“ írja egyébként, hogy néhány napja a pénzügyi és kereskedelmi élet érdekes mozgalmasság képét mutatja.

— **A LEJ ÁRFOLYAMA KÜLFÖLDÖN NEM CSÖKKENT.** Bucurestiből jelentik: A „Dreptatea“ mai száma cikket közöl, amely szerint a francia Nemzeti Bank tegnap telefonon értesítette a román Nemzeti Bankot, hogy a lej legalacsonyabb árfolyama a párisi magánforgalomban 14.75 volt, de ezen az árfolyamon is csak igen csekély mennyiségű lej cserélt gazdát. A francia jegybanknak ez az értesítése megcáfolja azokat a tendenciózus híreket, amelyek a fővárosban tegnap terjedtek el és amelyek arról szóltak, hogy a lejt Párisban 13.55-tel jegyezték.

— **Svájc és Jugoszlávia kompenzációs tárgyalásai.** Belgrádból jelentik, hogy néhány hét óta tárgyalások folynak Svájc és Jugoszlávia között, árukompenzáció bevezetése céljából. Mivel Svájcnak most elsősorban kukoricára van szüksége és Jugoszlávia ebből nagy készletekkel rendelkezik, a megállapodás valószínűleg létre fog jönni. Jugoszlávia ugyanis a svájci ipari termékeket nagy kvantumokban akarja használni.

A megmozdulás kétségtelenül a gazdasági újjáéledés jele. A legutóbbi napokban a fővárosban nyolc részvénytársaság alakult, valamennyi jelentős tőkével. A vállalkozások mögött nem a bankok állanak, amelyek még tartózkodóak, hanem a rejtékhelyéből lassan előbuvó magántőke Tavaly még házépítésekbe és ingatlanbefektetésekbe menekült a tőke, azonban kiderült, hogy a házépítés nem rentabilis befektetés, hiszen

rengeteg új házban állanak üresen a lakások, emellett a házbérek is csökkenő tendenciát mutatnak. Ezért a tőke más befektetés lehetőségét keresi és vállalkozásokba bocsájkodik. Talán remélni lehet most már, hogy a bankok is bekapcsolódnak az éledő vállalkozási kedvbe, ami különben a gazdasági helyzet javulásának félreismérhetetlen jele.

— **A pénzügyminiszter táviratilag sürgött az adók behajtását.** Az aradi pénzügyigazgatóság ma táviratot kapott a pénzügyminisztértől, aki a kivetett adók sürgős behajtására utasítja a hivatalokat. A miniszter ugyanis a májusi behajtásokkal ki akarja pótolni az áprilisi győnge eredményü inkasszót.

— **A gyümölcsöskert aktuális teendőit ismerteteti a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma.** Cikket közöl még a muskátliról, kajszin-barackfák gutaütéséről, a diófa nveséséről, a bő gyümölcsstermés feltételeiről, a szőlőmoly irtásáról, a mák féngesedéséről, a verebek irtásáról stb. A dusan illusztrált két szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rákóczi-ut 51., IV. em., 5.) egy alkalommal díjtalanul küld mutatványszámot.

A szerkesztőért:
Dr. STAUBER JÁNOS
telel.

Vashordókat minden méretben előnyösen szállít: A. Kálmán R.-T., Arad.

Rádió műsor

— Romániát időszerűsítés. —

SZOMBAT, MÁJUS 20.

Bucuresti. 12: Gramofon. 13:10: Gramofon. 13:30: Déli zene. 21:30: Hangverseny. — Budapest I. 7:45: Torna. Utána: Polydor-Brunswick gramofonlemez. 10:45: Hírek. 11: 1. Petőfi gyorskocsiján. 2. Mai kis lexikon. (Felolvasás). Közben: 1: Déli harangszó. 1:05: Szervánszky szalonzenekar. 2: Németh Anna zongorázik. Lox Éva énekel, zongorán kísérő Polgár Tibor. — 5: A Rádióélet meseórája. 6: Operettrészletek. Az Operaház tagjából alakult zenekar. 7: Rádió amatőrposta. 7:30: Rácz Lajos és cigányzenekara. 8:15: Terményfészdes árak. 8:25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Turandot”. Dalmi 3 felvonásban és 5 képből. — Az I. felvonás után: A rádió külügyi negyedórája. — Majd: A közönség kedvenc lemezei. Budapest II. 7: Columbia gramofonlemez. — Bécs. 12:30: Weis-zenekar. 14:45: Melchior-lemez. 16:15: Libiger: A halász és felesége, mesejáték. 17:30: A bécsi szimfonikus zenekar. 18: Dostal-zenekar. 19:50: Tautenhayn-négyes. 21: Zieherer: Az idegenvezető című operettje. 23:15: Új tánclemez. — Belgrád. 12: Gramofon. 12:20: Gramofon. 13:05: Rádiózenekar. 16: Kivánsággramofon. 20:30: Gramofon. 20:50: A Jeka-négyes népdalokat énekel. 21:30: Mascagni: Parasztszerelem című operája gramofonon. — Brunn. 12: Gramofon. 13:10: Gramofon. 13:30: Déli zene. 21:30: Hangverseny. — Heilsberg. 7: Torna. 7:35: Reggeli zene. 10:05: Iskolai mintazeneóra. 12:30: Könnyű gramofon. 14:05: Könnyű zene. 17: Délutáni zene. 21:10: Tarka est. Utána: Táncczene Berlinből. — Kassa. 12:30: Gramofon. 13:30: Déli zene. 17:45: Fuvószenekar. 21:30: Szórakoztató zene. Utána: Gramofon. Leipzig. 7:35: Reggeli zene. 14:15: Parasztenekarok.

15: Pengető hangszerekre írt művek gramofonon. 23:05: Hírek, majd éjfélig a szimfonikusok hangversenye. — Róma. 18:30: Könnyű zene. 21:45: Poggioli szoprán énekesnő dalestje. 21:45: Szimfonikus hangverseny. — Svájc Aleman adó. 13:05: Vidám gramofon. 15:15: Szórakoztató gramofon. 20:40: Új gramofonlemez. 21:10: Jazz gramofonon. 23:15: Régi és újabb táncok gramofonon. — Varsó. 13:05: Gramofon. 18: Gramofon. 21: Könnyű zene. 23:05: Chopin-művek. Utána: Táncczene.

VASÁRNAP, MÁJUS 21.

Bucuresti. 12: Katonazene. 13: Gramofon. 14:15: Gramofon. 18: Marcu-zenekar. Könnyű és román zene. 19:15: Marcu-zenekar. 20:40: Gramofon. 21: Alexandrescu énekes dalestje. 21:30: Rádiózenekar. 22:15: Rádiózenekar. — Budapest I. 10:15: Hírek. 12: Róm. kath. istentisztelet. E hangverseny. szünetében: „Rádiókrónika”. Elmondja Papp Jenő. 3: Odeon-gramofonlemez. 4:45: Keringők és balettrészletek. 5:50: „A

százéves mozi”. Lajta Andor felolvasása. 6:15: Magyar Imre és cigányzenekara. 7:15: „Csillagkutatás”. Párbeszéd dr. Massány Antal és P. Anghern Tivadar között. 7:50: Heimlich Lajos zongorázik. 8:30: „Szegek vagyunk, de jól élünk”. Zágon István vidám csevegése. 9: Sporteredmények. 9:15: Operetteelőadás a stúdióból. „Nótás kapitány”. Operett 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerezte Farkas Imre. Utána körülbélül. 11:15: Pontos időjelzés, sporteredmények, hírek. Majd: Mándits-jazz az Angol-parkból. Budapest II. 4-4:45: His Master's Voice gramofonlemez. — Bécs. 9: Ébresztő. 10:35: Gramofon. 10:40: Dite orgonaművész játéka. 11:35: Wang Stella Beethoven B-dúr szonátáját zongorázza. 12:30: Hummer-zenekar. 13:45: A fiáharmonikusok. 16:30: Grama-vonósnégyes. 17:50: Puspertli-zenekar. 21:30: Schipper Emil dr. dal. és áriaestje. — 22:10: Tarka est. — Belgrád. 12: Gramofon. 13:05: Népzene harmonikán. 16: Carmen-részletek gramofonon. 17:30: Rádiózenekar. 20: Sztrojanovics hegedűművész játéka. 21:15: Rádiózenekar és Böhm xylophonművész hangversenye. 22:30: Orosz népdalok. 23:10: Cigányzene. — Heilsberg. 7:35: Reggeli zene. 13: A danzigi városi zenekar könnyű zenéje. 18:15: Könnyű zene. — Kassa. 20:30: Szokolufuvószenekar. 21:30: Tamburicazenekar. — Prága. 8: Karlsbadi fürdőzenekar. 12: Rádiózenekar. 18:45: Gramofon. 19: Németh öra. Offenbach: Eljegyzés lámpafényben című egyfelvonásos operettje. — Róma. 13:30: Vegyes zene. 17: Rádiózenekar. 21:15: Chek szopránénekesnő dalestje. 21:45: Szórakoztató zene. — Stockholm. 21: Kálmán: Marica grófnő című operettje. — Svájc Aleman adó. 11:45: Kamarazene. 13: Gramofon. 13:40: Bécsi népzene. 18: Gramofon. 19: Molière: A botcsinálta doktor, vigjáték. 21:30: Rádiózenekar. 22:10: Sváb est. — Varsó. 16:15: A fiáharmonikusok hangversenye. 15:20: Lengyel dalok. 16:05: Mandolinzenekar. 17:25: Gramofon.

Nem titok, hogy miért népszerű az utódállamok legrégebbi riportlapja, az

ERDÉLYI ÉLET

mert mindenről és mindig csak az igazat írja, — mert megalkuvás nélküli harcoss organuma a közérdeknek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Arad, volt Szt. László-ucca 2.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szövegét, amely érdektel alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LAKÁS.

EGYSZOBÁS, tiszta egy-szobás, előszobás lakás k adó, Szt. Episc. Radu (volt Magyar-u.) 18. 1875

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 8.0

EGYSZOBÁS, konyhás lakás ióteren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

AGAVE (aloe) óriási nagy, megvételre keresetlik. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában adandók le. 1880

SÜRGŐSEN KERESSEK ezüst tárgyakat, keleti és helyben készült perzsaszőnyegeket, gyári ebédlő és futószőnyegeket, modern háló- és ebédlő-berendezéseket, vitrin és vitrintárgyakat, orvosi műszerszerekrényt, márkás festményeket, filé asztalterítőket, székeket, bőröndöket stb. SALGONE bizományi üzlet, Arad, Strada Horia 1., Neuman-palota. 1000

MODERN fogorvos és fogtechnikai berendezés, keleti szőnyeg, uriszoba butor, bőrgarnitúrák, könyvszekrények, íróasztalok, faragott fotelok, divány, antik szalonok, komplett szobaberendezések, ezüst girandók, szekrények, asztalok, székek, kis Singer gépek, aranyozott antik tükrök, zongorák, festmények, arany és ezüst karórák stb. eladók. SALGONE bizományi üzlet Str. Horia (Széchenyi-sz.) 1. Neuman-palota. 1000

Háztulajdonosok figyelmébe!

Eladok Csanádi és Bányai betétkönyveket. A betétkönyv megvételéhez szükséges összeget randiközsre bocsájtom.

Megkereséseket kérek „Olcsó kamat” jellegre Rudolf Mosse hirdetőbe Bul. Reg. Maria 18. 1878

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában.

HALOSZOBÁK új és használt állapotban 3500 lejtől. Ebédlők, modern uriszobák 7800 (új), Scutberl, íróasztal 850, Singer varrógépek 900, Előszobafal 350, Garderószekrények, Konyhabutorok 850, Garnitúrák 1.00. Ezüstöt, aranyat, brilliánst, szőnyegeket keresünk sürgősen készpénzért.

ZALOGTARGYAKRA a legmagasabb összeget csak az általunk képviselt temesvári Városi zálogház folyósítja, aranyra grammonkéot 55 — lejt adunk. Az évi kamat csak 18 százalék, az eddigi 24 százalék helyett. Megnosszabításokat a legolcsóbban vállalunk. Ne fizesse sohol többet 18 százaléknál.

„COMISIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13 (Dacia mellett.)

HIRDESSEN

a 49 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben!

INGATLAN.

SZÉP CSALADI HAZ kerttel eladó. Aradul-Nou, Neu-Arad (Beckergasse) Str. Gheorghe Lazar No. 7, 1858

Megvételre keresek

olyan nagyobb

telkes bérházat,

amelyen cca 200.000 Lej „Bányai Bank”-teher van bekebelezve. 1878

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

1756

angol, francia, dán, holland, Amerika, német, olasz, osztrák, japán, svéd, orosz stb. pályázó közül az egyetlen magyar:

KÖRMENDI FERENC

nyerte meg a három legnagyobb angol és amerikai könyvkiadó cég által 1932-ben kiírt nemzetközi regénypályázatot

1000 angol fontos (650.000 lej) első díját

A budapesti kaland

című nagy regényével

„A budapesti kaland”-ot eddig Románia magyar olvasó közönségének nagyrésze nem vásárolhatta meg, mert 180 lejbe került.

Május 25-én jelenik meg az új olcsó kiadás

Az 500 oldalas regény ára csak előfizetőinknek és lapunk rendszeres vásárlóinak mindössze

44 lej

Előjegyezhető május 20-ig a kiadóhivatalban, az árusítóknál és a lapkihordóknál. Csak annyi példány készül, amennyi a megrendelés!

Vidéki szétküldés az összeg, valamint Lei 8.50 postaköltség előzetes beküldése ellenében történik